

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 8 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 8 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponji, plača za vse leto 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko ved, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od petekostopne peti vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaflovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v L nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. —

Upravnštvo naj se blagovno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Predstoječa izpremenitev evropskega zemljevida.

Pod tem naslovom priobčil je galijoško-poljski grof G. Vandalin-Mnišek v petrogradskem „Rus“ (št. 244 od 16.—29 avg.) nastopni članek, ki ga priobčujemo tu deloma doslovno z namenom, pokazati tudi našim čitaljem v polni luči „misli visokoljetče“ naših sosedov Nemcov v rajhu, ki čaka kaj le še ugodne prilike, da padejo po nas ter raztegnejo svoje državne meje do davno zaželjene Adrije. V članku je rečeno:

Na Daljnem Vztoku razlega se grom topov in mandžursko zemljo napaja kri naših hrabrih bratov. V sosedni državi Ruske, v Avstro-Ogrski, praznuje od vsega sveta čislani vladar cesar Fran Josip, svoj 74. rojstni dan. To sta dva dogodka, na videz popolnoma različna, vendar onemu, ki ima priliko globokeje pogledati za kulise svetovne politike, ne bode posebno težko napraviti si med njima neko gotovo zvezko. Rusko-japonski konflikt je nenavaden pojavi. Njega vzrokov ni iskati morda v diplomatskih ali dinastičnih sporih; niti ne leži v njih stremljenje za teritorialnimi pridobitvami, četudi je ruska vojna z japonsko boj res v pravem pomenu besede. Na vzhodno azijskem bojem polju, poplavljencem z dežjem in napoljenim s krvjo, se naj reši vprašanje, bode li usojeno beli rasi in evropski kulturi preje ali pozneje pasti v žrtev žoltemu plemenu. Rusija igra na Dalnjem Vztoku isto vlogo, kakor jo je igrala nekdaj starodavna Poljska, ko je štitila kristjanstvo na mejah Ukrajine. Vsaka ruska zmaga je zmaga bele rase, vsak poraz ruskih vojsk pomeni nevernost za kulturno uspevanje Evrope. Ako motrimo rusko-japonsko vojno s tega edino pravega stališča, tedaj se je le čuditi, da simpatije cele Evrope niso na strani Rusije, katera žrtvuje svojo kri in svoje blago za našo civilizacijo, da bi njo — mutatis mutandis

— rešila pred ponovljenjem časov Činiskana.

Rusija je edina od Boga izvoljena po zgodovini določena voditeljica Slovanov, in edinole Rusija, ako jo soglasno podpirajo vsi slovanski narodje, more ustaviti naval naših sovragov.

Pred vsemi bi morali dati ostalim Slovanom dober vzgled Poljaki, kateri žive pod rusko vlado. Res je, da so imeli Poljaki mnogo vzrokov k sovražtu s svojimi slovanskimi brati, res, da je poljskemu narodnemu ponosu težko, stegniti v spravo roko silnemu, mogočnemu protivniku, vendar sedaj, ko se je Rusija, da ščiti sveto stvar, podvrgla težkim izkušnjam, sedaj, ko različni narodje, deloma iz koristoljubja, deloma iz zavisti, želes Rusiji pogibelj — sedaj se je položaj izpremenil, sedaj morejo ruski Poljaki, ne da bi izgubili kaj na svojem ugledu, podati Rusom roko v svrhu trajnega in odkritosrčnega prijateljstva. To bi bil eden iz najsjajnejših pojavorov politične modrosti in imel bi zelo ugodne posledice za obe stranki. Kmalu (l. 1910) se bodo praznovala 500letnica bitke pri Grunewaldu, one znamenite bitke, ki je bila prava slavlje zedinjenega Slovanstva nad germanskim napuhom in njega polehlopom po novih deželah. Povsodi, kjer se glasi slovanska beseda, pripravljajo se, da proslavijo ta spominški dan. Mi Poljaki smo čuli, da nameravajo v Moskvi po iniciativi ondotnega „Slovenskega pomožnega društva“ praznovati veliko slavlje pobratimstva vseh Slovanov: tam, kjer se dviga najmočnejša trdnjava slovanska, v sveti stolici Slovanstva, bodo se vršilo spominsko slavlje največje slovanske zmage. Kaj more dati temu slavnostnemu dnevu večji blešk in pomen, kakor zveza vseh Slovanov pod voditeljstvom Rusije? Drogavli ruski orel, poljski orel, češki lev itd., vsi ti zjednjeni predstavljajo silo, pred katero se mora ukloniti pangermanizem. Tesna združitev vseh Slovanov bila bi med drugim mogočna jamstvo proti kaj lahko mogočemu po-

novljenju enakih krivic, kakor je novi pruski kolonizacijski zakon. Moč in predznost pangermanizma sta veliki, a boda se še povečali, kadar premine plemeniti cesar Fran Josip.

Nikomur ni več tajno, da Avstro-Ogrsko drži le še cesar Fran Josip po konci. V trenutku, ko zatisne priletni cesar svoje oči, ko dunajski zvonovi naznajo svetu njegovo smrt — v tem trenutku odbila bode Avstro-Ogrski poslednja ura. Rusija in Francija sta bili od nekdaj nasprotni delitvi Avstrije. Obe državi sta v interesu evropskega ravnotežja hoteli varovati „status quo“. Nemčija pa je bila proti temu pod preuzezo, da bodo notranji nemiri v Avstriji po smrti cesarja Franja Josipa kalili evropski mir. Iz tega stališča izdelala je torej Nemčija nastopni načrt razdelitve Avstro-Ogrske.

Ogrska s Hrvatsko in Slavonijo tvorile bi samostojno kraljestvo, h kateremu se priklopijo od Avstrije še Primorsko in kraljestvo Dalmacija. Ogrska krona preide na hohencolernskega princa, ki govoriti izborno ogrski in italijanski, in ki se že pripravlja na to imenovanje. (Avtor ima v mislih drugega sina cesarja Viljema, princa Eitel-Frica, kateremu prispuje splošno evropsko mnenje tu navedene lastnosti.)

Avtirske dedne dežele, kjer so naseljeni Nemci, kakor tudi slovenske dežele (Kranjska, Spod. Štajerska in južna Koruška, pridele se Nemčiji. K njej se priklopi tudi severno-zapadni kos češkega kraljestva, znan pod imenom Hebsko okrožje. Ostale češke dežele (Češka, Moravska in Slezija) tvorile bi posebno neutralno državo, po vzoru Belgije, pod vlado princa iz habsburške hiše (Franca Ferdinanda, sedanega avstr. prestolonaslednika). Galicija in Bukovina, ki leže na meji Rusije, ponudile bi se tej v odškodnino.

Na tem načrtu razdelitve Avstrije dela se že 5 let, in mnogi meni osebno znani diplomatski agenti in ogrski deputati razvijajo v tem pogledu silno delavnost v Parizu, Berlinu, Budapešti

in Petrogradu. Meni sta ta dogovor razkrila pred poldrugim mesecem dva diplome ter me pooblastila, podati ga javnosti, pod pogojem, da zamolim dolični imeni. Jaz sem dolgo omahoval, vendar interesi Rusije, katera je bila vedno principijalno nasprotna podobnim načrtom, in interesi Avstrije in vsega Slovanstva, kateremu preti nevarnost, da se ti nemški načrti v kratkem izvrše, napotili so me, da objavim, kar sem izvedel. Pripomniti pa moram, da so to le glavne poteze imenovanega dogovora, ki pa tem bolj jasno kažejo svoj namen. Nekatere druge podrobnosti še do danes niso pojasnjene, tako n. pr. še ni gotovo, kako odškodnino bodo morali dati Nemci Francozom. Ti bi si seveda želeli teritorialno kompenzacijo in to v Evropi (Alzacio in Lotaringijo), ali Nemčija se k temu ne bude hotela odločiti, temveč je pripravljena Franciji odstopiti svoje kolonije v Afriki ali pa Kitajski Kiao-Čau. Bodo li Francozi s tem zadovoljni, je drugo vprašanje. Med tem je pa neobhodno potrebno Nemčiji, da je Francija sodela, ker bi morali po nemškem načrtu Francozi odpovedati pomoč Italiji, kateri pri srednje-evropski delitvi Nemci nočajo ničesar dati — in to je povsem umevno, ker bi inače Nemčija za vedno izgubila Trst in z njim ob enem pot do Adrije.

Tudi usoda Bosne in Hercegovine ni znana, kakor ni pojasnjeno vprašanje, kako se bodo imenovala bodoča češka država pod žezlom habsburškim. Nemčija ni po vsem pri volji, izpolnitvi davne želje Čehov, imeti svoje kraljestvo, in misli nazvati češke dežele veliko vojvodino. Sicer so pa vse to podrobnosti, katerih ne bode tako težko določljiv, ko so enkrat osnovne točke že dovršene.

Med tem, ko podajam gori omenjeni načrt javnosti v tem trenutku, ko so prišle nad Rusijo težke izkušnje in ko se najbrže pripravljajo opasne homatije vsled rušenja kitajske nevtralnosti po Japoncih, imam pred očmi z

ene strani sveti smoter slovanskega zedinjenja, z druge strani se mi pa zdi neobhodno potrebno odkriti oči avstrijski diplomaciji. Tekom 15 let obračal sem se opetovanju že do avstrijskih vladnih oseb s pozivom: obrniti Nemčiji hrbet in se tesneje pridružiti Rusiji kot najboljši in edini prijateljci Avstrije. Samo okrepljenje Rusije pri združenju vseh slovanskih elementov in v zvezi z Avstrijo in Francijo bode moglo preprečiti razdelitev avstrijske monarhije in ojačanje pangermanizma, ki bi potem pogolnil vse manjše slovanske narodnosti.

Na Dalnjem Vztoku grme topovi... Na dunajskem dvoru se plemeniti, slavovenčani starček pod težo mnogih izkušenj bliža meji življenja in vedno silneje se dviga nad Slovanstvom grozno strašilo nenasitnega pangermanstva. To strašilo se kaže kakor eden tajinstveni člen med mnogimi, na videz v nikaki medsebojni zvezi stojecimi dogodki v zgodovini zadnjih let, mesecev, dni.

Bodo li Slovanstvo brez usmiljenja moralno podleči temu grozemu „mene, tekel, fares?“

(Op. uredništva.) Članek galijoško-poljskega grofa, ki smo ga tu priobčili, mogoče ne bo po godu nekatere krogom. Tako izjavimo, da se nikakor nočemo spuščati v pobližno njegovo oceno, niti ne maramo preiskovati, v koliko odgovarja dejstvu: je li ono samo hipoteza ali že dovršena stvar, vendar jedro samo na sebi bode približno pravo, to ni nikaka tajnost več. In to naj premišljajo izvestni krogi, ki so v to poklicani.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XLIII.

Škof dr. Nagl je dal torej tiskati svoj tretji »Pastirski list«, naslovljen na Ricmanjce, v slovenskem in italijanskem jeziku ter ga razposlal po škofijsi. Hotel se je s tem opravičiti pred duhovniki in verniki, zlasti tr-

LISTEK.

Davorin.

Z devetdesetimi goldinarji se je pripeljal mračnega jesenskega popoldne na Dunaj študirat zgodovino. Prvih štirinajst dni je dovoljeno poslušati predavanja katerekoli fakultete brezplačno. Tako sva šla enkrat h kirurgiji. Slavni profesor Albert je pravkar otvoril svoja predavanja. Dijaki, zlasti njegovi rojaki Čehi, so ga sprejeli z burnim ploskanjem. Albert je bil govornik po milosti božji. Tako s prvimi, klasično dovršenimi stavki je očaral in osvojil vsa sreca. Govoril je v uvodu o vzvišenosti in o težavah zdravniškega stanu. Moj tovarš Davorin kar ni obrnil oči od učitelja; z zdravo ogorelega lepega obraza mu je sevala mladenička navdušenost. Konec predavanja se je šel vpisati v medicinski oddelki.

Stanovala sva blizu vojaške bolnišnice v ogromni takojmenovani Rdeči hiši pri stari, zgovorni Čehinji. Davorin je mislil početkom, da bo živel s svojim denarjem najmanj tri mesece kakor grof. Stanovanje, vpisnina, pravila za seciranje, knjige in — zdravi kranjski želodec, vse to ga je kmalu

pomčilo, kakšen revež je dijak, ki jo primaha z enim samim stotakom na Dunaj in se nima nadelati od doma nobene podpore. Starši so že imeli, pa niso hoteli. Stara slovenska pesem: lemenat. Tudi brunna teta Jera se je jenila, da se ni maral poduhovniti. Hudo se ji je bil zameril že, ko ni hotel biti več Martin, ampak Davorin in je torej stare izkušene svetnike tako pohujšljivo deval v nič. Davorin — kakšen svetnik pa je to in v kateri praktiki neki stoji? Jemnasta vendar! Brez pravega patrona pojde fant na visoke šole! Treba bo mnogo moliti za izgubljeno dušo, morda se neverni spak vendarle še izpreobrne v Martina in gospoda.

Davorin je skopril in varčeval, kar je le mogel; ali naglo je ginil groš za grošem. Iskal je instrukcij, se ponujal po časnikih za francosko in steografijsko, pa nikjer ga niso sprejeli, dasi je imel jako odlična spričevala. Ponujali smo mu posojil, seveda le majhnih vstopic, saj smo zadnje dni meseca tudi sami klepalni suhe žemlje in pečen krompir, kupljen pri Kranjču-kostanjarju. Davorin pa ni maral nobenega denarja, ker ni vedel, kako bi vrnil. Vendar ni obupal. Šel je naravnost k profesorju Albertu in mu povestil odkritočrno, kako se ima; prosil

ga je priporočila. Albert se je nasmehnil in mu dejal: Kajpa, če sem vas s tistim govorom zapeljal k medicini, vam moram že malo pomagati. Zapisal je nekaj besed na svojo posetnico in vele Davorinu, naj gre že njo k profesorju Z. Ta ga je poslal zopet k drugemu gospodu, ki mu je reklo, naj nekoliko potripi, zdaj da je vse oddano. Davorin je imel le še en sam goldinar. Ž njim je živel cel teden ob samem kruhu in vodi. Po kruhu je hodil k debeli Dunajčanki. Vselej je pogledal, če ni nikogar v prodajalnici, potem že šele vstopil. Dobroščena žena je kmalu spoznala njegovo bedo; včasi mu je zavila namesto žemelj kos pogače v papir.

Naposled pa se je Davorin vendar zasmehljala sreča. Poverili so mu pouk dveh porednih dečkov v aristokratski rodbini. Obdržali so ga vse leto. Drugi semester je dobil ustanovo. Zdaj se je nekoliko oddehnil. Prve velike počitnice je ostal na Dunaju pri odvetniku za stenografa. Sestrici Lenki je poslal svilen robec. Teta Jera se je čudila in se prekriževala. Ali se je fant zapisal v krivo vero, ali pa je zadel terno, to je ugibala. Jemnasta vendar!

Tako je prestradal pet semestrov in naredil prvi rigoroz. Tedaj ga je zadele nepričakovana sreča. Nekega zim-

skega dne je srečal pred kliniko profesorja Alberta ob njegovi kočiji.

Čakajte malo, mladi Slovenec! mu je zaklical učenjak. „Ali že imate praktikum iz anatomije?“

„Ves prvi rigoroz, gospod dvorni svetnik!“

„Bene! S kakšnim uspehom?“

„V obih praktičnih izpitih z odliko.“

„Optime. Ali znate morebiti francosko?“

„Znam, gospod profesor!“

„Valde bene. Pridite jutri po mojem predavanju k meni. Servus!“

Davorin bi bil od veselja kmalu sam rekel „Servus!“ V pravem času pa se je ugrinzel v jezik, in ko se je poklonil, je bila Albertova kočija že daleč.

Drugi dan mu je povedal profesor, da se želi učiti star francoski princ P. anatomije. Ako hoče Davorin prevzeti pouk, naj se gre takoj ob treh popoldne predstaviti, priporočen da je že.

Točno ob določeni uri je stopil Davorin poln pričakovanja in radovednosti v palačo, ki je pred njo čakal eleganten voz. Krenil je po kamenitih stopnicah, obloženih z debelo preprogo, v prvo nadstropje in pritisnil na gomb. Odpril mu je star sluga in ga zaspansko vprašal, kaj želi. Kar pa so se otvorila visoka vrata spredaj in iz sobe je prišlo

mlado dekle, tako lepo mlado dekle, da je Davorinu zatrepetalo srce od radosti in občudovanja.

Oblečena je bila v ruskozeleno zimsko obleko. Njen prelep svež obraz je izražal mir in energijo. Gosti lasje kostanjeve barve so ji okrožali belo čelo in velike rumenorjave oči so se iskrile v ognju prve mladosti. Bujnovitko dekle je štelo menda komaj šestnajst let. V majhnih orokavičenih rokah je držala na jermenu svetle drsalke.

Za trenotek sta obstala oba, Davorin in ona, kakor prikovana. Potem se je odkril in predstavil. Obenem je prišla na hodnik druga gospodična, mnogo starejša in s precej velikim nosom. „Mici, počakaj no!“ je vpila za mlajšo.

Ško-koperske škofije, češ, sv. Stolica niodobrila mojega postopanja v Riemannih ter ni Riemannjem dovolila prestop na unijo, ni pa hotel povedati, kaj da mu je sv. Stolica ukažala storiti, zato pa še do danes niti duhovniki, niti verniki ne vedo resnice o rimanski cerkveni zadavi.

Mnogo iztisov pastirskega pisma je bilo poslanih tudi v Riemannje, a tukaj so, prečitaje ga, takoj razumeli, da je škof Nagl v svojem pastirskem pismu glavno stvar zamolčal, to je, da ni povedal, kaj je sploh rimska Stolica glede Riemann pozitivnega odločila in zato so mu poslali pastirski list nazaj, iz česar je dr. Nagl lahko prevedel, koliko zaupanja da učiva v Riemannju.

Vzlio temu so se našli trije možje, ki so se održevali v izraženem v pastirskem listu, kjer vabi škof dr. Nagl k sebi tri može iz Riemann z besedami: »Po zivljam Vas po očetovsko, pride s tistim zaupanjem in s tisto ljubeznijo k meni, kakršno gojim jaz do Vas: izberite tri zastopnike, koji se bodo posvetovali z meno obnovljenju cerkvenega življenja pri Vas.«

Ti trije možje so se dne 30. septembra 1903 po svojem legalnem zastopniku pismeno obrnili na škofa dr. Nagla s prošnjo, naj jim pošlje v prepisu celoten avtentičen dekret sv. Stolice, ker ni iz njegovega pastirskega pisma ničesar razvidno, kaj daje sv. Stolica glede Riemann pravzaprav odločila. Dne 10. oktobra 1903 so prejeli omenjeni trije možje od škofa Nagla nastopni dopis: k. Št. 116/Pr. 1903.

Trst, dne 8. oktobra 1903.

Dragi verniki!

Veselilo me je, da ste se obrnili do mene s pismom od 30. septembra, katero sem dobil 6. oktobra. Dasi je iz pastirskega lista popolnoma jasno, kaj je Sveta Stolica odredila dne 3. septembra v Vašem cerkvenem vprašanju, prosite vendarle veren in dosloven prepis papeške odredbe.

Nikar ne mislim, da ne zaupate mojim besedam, saj je škof najbolj zanesljiv tolmač takih pisem, pa tudi Vaše pravno stališče ne more biti drugačno kakor ono, ki ga zavzema Apostolska Stolica in z njo Vaš škof.

Sedaj pa, ko sem Vam povedal to, Vam prav rad ustrezam in Vas doslovno obveščam o vsem, kar se nanaša na Vas.

Rim, 3. septembra 1903.

Prejasni in Prečastni gospod!

Po zivljam V. G. v prigibu prepisano pismo naslovljeno na Monsignora Drohobeckega, Križevačkega škofa z odredbami Svete Stolice glede dobro poznanih dogodkov v vasi Riemann. Drago mi je zraven dati na znanje, a je Sveta Stolica odobrila, kar ste

,Oprostite, prosim! Zmotil sem se. Klanjam se!“

„Z Bogom!“

„Ali je lepa!“ si je mislil Davorin, ko je gledal za vozom. „Ali je lepa!“

Davorin je bil princu všeč, še bolj pa princ Davorinu, ker mu je plačal kar za pol leta naprej šest stotakov. Francoski kavalir pa se je hitro naveličal suhoparne osteologije in ga jel izpraviti druge reči. Ko mu je Davorin povedal, s kakšnimi razmerami se je bojevali njemu in mnogim drugim vsečilščnikom, se ni mogel princ načuditi njih vztrajnosti.

Davorin pa je poslal zdaj materi židano ruto in sestrici zlat križec s svinjem trakom. Teta Jera je odpirala usta in oči in tako preendarila, da je Davorin navzlie vsem hudičevim izkušnjavam le še ostal dober kristjan, sicer bi ne pošiljal domov križa; bržkone da je zadel terno, saj tam na visokih šolah vse pogruntaujo, tudi prave umare. Jemnasta! Jemnasta!

Tako od princea si je šel Davorin kupit drsalke in šel na bližnje drsalšče. Že oddaleč je zagledal zeleno obleko. Našel je gospodično Mici. Bila je sama; odzdravila mu je prijazno.

„No, kaj dela vaš princ?“

„Pravzaprav nič, kakor vsak princ.“

storili v tej zadavi, posebno pa glede odstranjenja iz Riemann kaplana Potarja.

Pozivjam Vas, da poskrbite izvršenje te določbe, priporočam Vam itd. itd.

(Sledi navod za tretje osebe)

Br. H. M. kardinal Gotti, nadstojnik.

A. Savelli Spinola, tajnik.

Prejasni in Prečastni gospod Monsignor Frančišek Nagl, škof tržaški!

V prej omenjenem pismu na Monsignora Drohobeckega pravi Sveta Stolica glede Vas ... »Drže se dosega omenjenih določb, kakor je V. G. poznano, ni Sveta Stolica vernikom vasi Riemann ni poprej dovolila prestop iz latinskega v grško rusinski obred, niti ga iz istih vzrokov sedaj vnaprej ne dovoli... itd. itd.

Br. H. M. kardinal Gotti, nadstojnik.

A. Savelli Spinola, tajnik.

Vidite tedaj, da Vam je pastirski list od 13. septembra povedal natančno odredbo Svete Stolice. Ne podpisujte več v bodoče takih stavkov, ki bi znali netiti nezaupanje do očetovskega mišljenja Vašega škofa, temveč pride s tistim zaupanjem in s tisto ljubeznijo k meni, kakršno gojim jaz do Vas: izberite tri zastopnike, koji se bodo posvetovali z meno obnovljenju cerkvenega življenja pri Vas.«

Blagoslovi naj Vas Vsemogoči Bog + Oče + Bog Sin in Bög + Sveti Duh.

+ Frančišek s.r.

Cenjenim gospodom A. K., M. K., J. K. v Riemannjih.

Vojna na Daljnem Vztoiku.

Bitka pred Liaojangom.

Berliner Tagblatt se poroča iz Liaojanga: Velikanska bitka, strahovita krava borba za Liaojang se je pričela. Vendar pa bi bilo že prezgodaj, ato bi se že sedaj hotelogovoriti o izidu te bitke, dasi so si že Rusi drugi dan izvojevali znatnih uspehov: uplenili so nad 40 japonskih topov in ujeli dva cela japonska bataljona.

Japonci so 30. m. m. kot na rojstni dan mikadov naskočili ruske pozicije s silo, ki je že mejila na obup. Niso se brigali za nobene, še tako težke izgube. Na vzhodni fronti so navalili na Russ petkrat, a so bili vsakokrat z bajonetom si jajno odbiti. Artiljerijski boj je bil grozovit, ker se ga je udeležilo na obeh straneh nad 1000 topov. Ruski vojaki so se borili kakor levi in so navalili na sovraga z glasnim entuzijazmom in ura-klici; vseled tega so tudi izgube znatne, zlasti pri artiljeriji; tako je n. pr. prva baterija

Najel me je za anatomijo. Pa že po prvih desetih minutah me je začel izprševati, kako je to in tam dol pri nas na Slovenskem.“

„Kaj?“ se je začudila gospodična. „Gospod je Slovenec?“

„Zakaj me gledate tako presenečeni? Saj smo Slovenci takorekoč tudi ljudje!“

„Potem izvolite še meni kaj povediti o svoji domovini, gospod doktor! Voziva se skupaj!“

Pripovedoval je o svoji očetnjavi, hvalil krasoto rek, jezer, poljan in gora in se sam čudil, da mu teko besede tako, kar same po sebi.

Prekmalu je prišel čas ločitve.

„Molil bom, da ne bo južnega vremena,“ je vzdihnil in ji pogledal v krasne oči.

„Jaz — tudi!“ je zašepetal in se nasmehnil.

Tako sta se shajala ... Obadva sta čutila, da se ljubita neizmerno.

„Kaj pa, če se staja led?“ jo je vprašal enkrat.

„Misliš sem že o tem. Mislim, da bi prosila papana, naj mi najame učitelja za ta in ta predmet in oglasili bi se vi!“

„Z največjim veseljem!“

„Dobro. Recimo stenografijo!“ —

devete divizije izgubila vse oficirje. Na južni fronti je treba beležiti dva energična japonska napada, ki sta pa bila krvavo odbita. Tu je ujet general Samsonovdva, že gorinaveden japonska bataljona.

31. avgusta se je pričela bitka ob 3. uri zjutraj. Artiljerijski ogenj je bil ob 10. uri tako ljt, da se je zdelo, kakor da bi se tresla zemlja. Glavni boj se bije na južni fronti; v boju se nahaja 9. sibirška strelska divizija. Njene izgube so znatne, vendar pa se je v japonskih kolonah že pokazal nerod. Prigodilo se je že več slučajev, da so Japonci streljali na svoje lastne kolone. To si je treba tolmačiti tako, da so Rusi izvršili več protinapadov na japonske pozicije in se zagvozdili kakor klin v japonske voje. Rusi se drže izborne, ker so prepričani, da se je umikanje končalo in stopijo skoro v ofenzivo proti Japoncem.

Iz Mukdena dohajajo vsake pol ure vlaki z novimi voji in topovi. Ruska krila so varna proti vsakemu poskusu jih obiti. Kuropatkin se je odločil, da izvojuje odločilno bitko pri Liaojangu. V boju je bilo ranjenih več ruskih vojnih poročevalcev. Korespondent »Rusa« je bil težko ranjen; poročevalca »Novega Vremena«, Olginskega, pa je bil odlikovan za hrabrost.

Poročevalci pariškega »Tempesa« pa brzojavljajo iz Liaojanga: 30. avg. ob 5. uri zjutraj se je na južni in jugovzhodni fronti pričela strahovita kanonada. Ruske baterije so postirane v krogu med hribovjem in dolino. Ob 6. uri zjutraj je japonska pehota odkrila ogenj na Ruse, ki so se nahajali v utrjenih pozicijah. Desno rusko krilo se naslanja na železniške proge; na levi se dviga hrib, visok 300 metrov, izborna točka za opazovanje. Na tej gori sem ob strani generala Stakeljberga opazoval bitko.

Rusi so ležali v jarkih in neprestano streljali na Japonce, ki so bili jedva 400 metrov oddaljeni in so vedno dobivali novih moči. Ena divizija je obkolila desno krilo. Ob 4. uri so Rusi poslali v boj del svoje rezerve; pričela se je strahovita kanonada. Na goro so padale kakor toča japonske granate. Dva metra od generala Stakeljberga se je razpočil šrapnel, ki bi bil skoro generala ubil. Japonske baterije so skoro vse bile postirane v ravnnini in so opetovano spremnile svoje pozicije. General Miščenko je poslal v boj vso svojo konjenico in vse svoje rezerve in s temi vzdržal sovražni napad. Ruski topovi so še v pozni noči streljali na Japonce. Na zapadu je zgorela celo vas. Nekega ruskega vojnega poročevalca je zadela japonska krogla; bil je na mestu mrtev.

Stari Barnes je izpolnil hčeri edinci vsako željo. Davorin in Mici sta se torej kmalu začela učiti stenografije. Bila sta sicer sama, ali v sosedni, sprednji sobi je bil postavljen stražnik, starzspani sluga Peter.

Enkrat je kazal Davorin svoji učenki prve okrajške. Vstala je bila s stola in se pripognila bliže k njemu. Čutil je njene lasce ob senu, čutil je njeno lahko, vonjavo sapo. Pogledal ji je v oči in videl, da ni glezdale na papir, ampak njemu v obraz. Naenkrat je vstal. Povesila je trepalnice. Stopil je bliže in se drhtaje sklonil k njej. Počasi je privzgnil njeno glavico in jo poljubljal na bujne polodprte ustnice, dokler ni zakril obraza z malimi belimi rokami.

„Poglej me, Mici!“

Pogledala ga je. Solza je blestela v njenih očeh.

„Ali me ljubiš?“

Odgovorila mu je s poljubom in vprašala: „Ali me boš vedno takoljubil?“

„Vedno. Večno!“

„Ali — ti si kristjan, jaz pa sem — judovsko dekle,“ je rekla tiho.

„Mici ni judovsko ime. Gotovo je tudi vaši gospode mama tako ime?“

„Ne, moja rajna mama je bila Rusinja; ime ji je bilo Malanja. Mene pa

Ponoči so dobili Japonci novih moči. Zjutraj 31. avgusta so znova poskusili obklopiti rusko krilo na desni strani železniške proge. Tega manevra ste se udeležili dve japonski diviziji. Ob 2. uri zjutraj ob luninem svitu je bilo videti dve japonski koloni, ki ste skušali spraviti mitrelje v ugodnejše pozicije. Vse ruske baterije in vsi polki so jeli streljati nanje. Japonci so se jadrno umaknili. Ob 6. uri zjutraj se je pričel ljt ogenj na jugu; ob 9. uri je bilo videti visoko v vzduhu ruski zrakoplov, ki je opazoval z višine gibanje japonske armade. Japonci so streljali nanj z granatami.

Ob 10. uri so skoro docela potihnili topovi. Japonski napad je bil odbit.

Ali so Japonci že res v Liaojangu?

V naslednjem hočemo navesti japonska in japonska poročila o bojih pri Liaojangu in jih na to preiskati glede na njih verodostojnost in resničnost.

Iz Tokija se poroča: Glasom poročila z dne 1. t. m. je japonska armada v četrtek zjutraj zavzela po ljutem boju vse pozicije na gorah, ki jih je branilo rusko desno krilo. Valedi tega so se jeli vsi russki voji južno od Liaojanga umikati.

Maršal Ojama pa javlja: Sovražnik ni mogel več vzdržati silnih napadov in se je 1. t. m. umaknil iz Liaojanga.

Japonski voji na levem krilu in v centru so zasledovali sovražnika, ki se je skušal umakniti preko reke Tajci. Uplenjeni topovi so se porabili za obstreljevanje liaojanškega kolodvora. Na desno krilo je 1. t. m. napadel sovražnik pri Hejsingtaju, 15 milij severovzhodno od Liaojanga.

Japonske izgube od 29. avgusta naprej znašajo okoli 10.000 moč.

Po poročilih iz Londona pa so Japonci Liaojang že zasedli in se tamkaj utaborili. Kuropatkinova armada se baje s slepo hitrostjo umiče proti Mukdenu in jo zasledujejo združeni voji generalov Kuropatkin, Nodza in Oka.

Rusi so, predno so zapustili Liaojang, včitali hiše in zažigajo vse vasi in mesta ob potu v Mukden.

Reuterjev urad pa poroča iz Tokija: V četrtek zjutraj se je jela ruska armada na desnem krilu in centru pred Liaojangom umikati. — Tako se glase poročila iz Tokija in Londona! Ne glede na to, da maršal Ojama niti z besedico ne omenja, da bi bila japonska armada že zasedla Liaojang, se tej vesti nikjer prav ne verjame. Celo v Tokiju samem se še absolutno ničesar pozitivnega ne ve o dogodkih pri Liaojangu. To nam potrjuje ta-le

kliče papa zmeraj po judovsko Miriam, to je Marija.“

„Tudi jaz te bom imenoval odslej zmerom Miriam! Ali bi se pokristjanila?“

„Za te vse,“ je odgovorila in ga poljubila.

Odslej je živel Davorin kakor v omotici. Naenkrat je zvedel, da je starzspani sluga Peter.

Davorin se je jelo vrtili v glavi, ko je to bral. Poizvedoval je, kam je šla, pa vse zastonj. Jel je pisanje vponočevati. Igral je in — čudno! — zmeraj dobival.

Stvar se mi je zdela že prenevarna. Svetoval sem mu, naj se pomiri, naredi doktorat, saj gotovo kje najde Miriam, bržkone na Ruskom, koder je bila

se je precej kranjskega sadja v bližnje kronovine, toda primeroma še tako malo, in to je edino le zato, ker je kranjski sadjar navezan le na tiste prekupčevalce, ki osebno kupujejo majhne množine in vedenoma le pri posestnikih blizu železnice, dočim od železnic oddaljeni sadjari le malo ali prav nič svežega sadja ne prodajo, ali pa ga morajo dati po takih cenih, da se ga komaj izplača trgati. Zato se pa v takih krajih največ sadja predela v sadni mošt.

Umetnost je torej, da se tupatam priede javne manjše in večje razstave, da se na ta način privabijo tuji ter da se obrne pozornost tujih kupcev tudi na dosedaj neznane jih kraje in pridevalce.

Želeti bi bilo torej, da se posamezne občine kolikor mogoče potrudijo, da sadno razstavo v Radovljici, ki se otvoril 17. septembra t. l., napolnijo s primerno množino lepega sadja.

Glavna stvar pri taki razstavi pa je, da posamezni posestniki ne razstavijo prav vseh vrst, ki jih doma goje, marveč večinoma le one, katerih imajo največ. To je važno iz kupčinskih ozirov, da se more v sledajučem naročila res postreči s primerno množino takega sadja. V tem morajo biti razstavljalci oprezni, da se izognijo zasmehovanju tujcev. Prijetilo se je že, da so razstavljalci kakega okraja razstavili razne vrste prav krasnega sadja; ko so pa hoteli kupci skleniti kupčijo, ni bilo dobiti niti par stotov takega sadja.

Namen razstave torej ni, da se kak razstavljalco za par sadov odlikuje, marveč in v prvi vrsti, da se povzdigne kupčija. Pri taki razstavi je najbolj upoštevati trpežno sadje, ki prenaša dolgo prevažanje in se dolgo časa drži. Kmetu je gotovo bolj pomagano in ustrezeno, če more svoj pridelek vsako leto konsultirati, da se po možnosti udeleži svetovne sadne in vrtinarske razstave od 8.—16. oktobra t. l. v Düsseldorfu ob Reni blizu Kolina. Ministrstvo je povabilo vse tostranske krownine, naj po možnosti delujejo, da se povzdigne ime avstrijskega sadjarstva tudi na tej razstavi, kakor se je leta 1900. na pariški. Kakor je znano, je Kranjska izložila na pariški svetovni razstavi lepo zbirko krasnega sadja; in to bo mogla letos še laže storiti na düsseldorfski razstavi. Ker bo mogoče že na radovljiski razstavi nabrati primerno zbirko sadja z Düsseldorfa, bo radovljiska razstava nekaka prednica düsseldorfski razstavi.

Torej na delo, gorenjski in dolenski sadjari, ker tu se gre za boljšo gmočno bodočnost!

Bilo je lepega jesenskega popoldne, ko so se različni gostje poslavljali ter se razgubili iskajo svoje voznike. Eden teh je prišel k naslednjemu župniku izgovarja se, da ga od tam njegov voznik dalje odpelje. Gostoljubni župnik povabi ga na čašo vina in ta je pil in pil, akoravno je župnik namigaval, da bo tema in ga sili domov. Ko je župnik videl, da vse to nič ne pomaga, naročil je vozniku, da naj pride takoj pred faroz, ki jo je doprinezel v družbi s kakim dekletom. Nekoč, gostilno zamolčimo, je župan Jože sili v neko dekle, in ta misle, da bo imela pred njim mir, ga opomni na kolar pod vratom. Jože, mudilo se mu je, se odreže: „Greh jaz nase vzamem!“ To je potem tudi izdal. Sploh je pa znano, da so bila in so dekleta, bodisi v Črnem vrhu in Tržiču ter drugod pred njim v nevarnosti. V Tržiču ali nekje gori v okraju ga še ena čaka, ki ji je s kloščutami vzel nedolžnost pod pretezo, da bo „greh nase vzel“. Dekle ima prav, kajti nedolžnosti ni več, če tudi je odvezana od vsakega greha.

In kake pojme ima županov Jože o maši! Ni dolgo tega, da je bil povabljen h škofo. Tam in pozneje še v gostilni se ga je nasrkal, da je bil pijan ko muha. Ko pozno drugi dan vstane iz nečedne postelje, spomni se, da bi bilo treba iti maševat — lepa daritev! in nač Jože je dobesedno rekel: „Malo vode sem požrl, pa je bila maša opravljena.“ Za danes naj bo, „Rotes Kerl“, drugič pa znamo še kaj drugačega spraviti na dan, če ti še to ne zadostuje.

Čudimo se samo, da more tratarski župnik Čebašek, če tudi lazi zadnji čas po isti luži ko drugi, a ga vendar smatraše vedno v moralčem oziru za starega gospoda Janeza, prenašati poleg sebe smrad takega človeka.

Take moči pripravlja škofov za svoj zavod. Nam tudi prav; bo pa še prej izpreženo.

Novice iz Poljanske doline.

Po naši dolini krade zadnji čas raznimi osebam čast neko človeče, ki menda študira za škofove zavode. Zadnji čas je bilo to nevredno popče kaplane v Tržiču.

V sobotnem „Slovencu“ obira poljanskega nadučitelja in ga sumniči nepravnih dejanj katerih on ni nikdar zadržal. Že zgnano pokvoko, ki je samo radi požrešnosti v lenobu šla v lemenat, ko je štiri leta prej samo lenobo pasla in se potepala po Dunaju, hočemo svetu pokazati, da se spozna, v kakšne roke bo eukrat izročena učenca se mladina na šentvidskem polju. Prej pa še par besedi o njegovem kumpanu, poljanskem kaplanu. To revše, ki se v lemenatu še maševati dobriu naučilo, naj bi rajše bilo lepo ponizno, saj se že vse smejte njegovi nerodnosti pred oltarjem, ko hoče celo brez hostije opraviti mašo. O tem ne več, saj ga ima celo škofov za takovo revo, da mu je dovolil dispenzo, da sme čez polnoč posedati po gostilnah in objemati dekleta.

Kdo ne pozna v dolini županovega Jožeta, bolj častitljivo Jožeta Kržišnika, ki je med znanci dobro znan pod imenom „rotes Kerl“? Odprimo malo knjige življenja iz preteklih in sedanjih dni te nečedne duhovske posode:

Županov Jože je res kaj nečedna posoda. Še zdaj hranijo piske, ki jih je ta alkoholik ponesnažil in ne kot gimnazijalec, ampak kot studiosus filozofije. Kaj vse so pricale postelje, ki so jih morali radi njegove neuslužnosti presušiti? In taka nesnažna prikazan bo učila mladino zmernosti? Castitati treba škofov in zavodu.

Pa tudi deklet se svoj čas ni branil županov Jože ali „rotes Kerl“, kakor še dandanes ne. Pri Vidmarju so šla vse sprejeli, tem rajše, ker kot navaden bikorat ni imel vpogleda v dejanske razmere na Primorskem niti razumevanja za italijanske cilje. Kot namestnik je grof Goëss držal kamoro na

versko svobodo in radovednost jih je prinala na Vrhniko, da se tam prepričajo, koliko je resnice na razširjenih gorovicah. Množica je vsled tega polagoma tako narasla, da je bila Vrhnika uprav preplavljena. V gostilnah se je kar trlo gostov in ko je vino razgrelo ljudem kri in so jih razvneli pogovori o prestanih nasilstvih in krivicah od strani duhovščine, tedaj so začeli dajati duška svojim čuvstvom na tako hrupen način, da se je začel sodnik Završan bat izgredov.

Toda vse Završanovo pomirjevanje ni nič zaledlo. Razburjenost je stalno naraščala. Ljudje so se bili navzeli novih naukov že toliko, da niso rimskeh duhovnikov sovražili samo zaradi tega, ker so ljudstvo na vse načine izsesavalni in varali in ker so skrajno razuzdano živeli, marveč sovražili so jih tudi zradi nekaterih njihovih verskih naukov, ki se ne strinjajo s sv. pismom.

Vrhniški župnik je ves večer trepetal v strahu, da se mu kaj zgodi. Pred župniščem so se bile opetovano

stilno, je povohal stol z besedami: „Ta stol po farjih smrdi!“ In tak bo večpal mladini spoštovanje v srca? Kaj pa mislite presveti? Na Dunaju je bil dobro znau med študenti, ker je pumpal druge in nosil kronske v hiše a la štev. 13. Jože se še najurč dobro spominja, kdo ga je na Dunaju, že ve kaj, učil.

Pa tudi pozneje, ko je nosil župnik, je bilo županovemu Jožetu kaj lahka stvar prevzeti nase vso pregheto, ki jo je doprinezel v družbi s kakim dekletom. Nekoč, gostilno zamolčimo, je župan Jože sili v neko dekle, in ta misle, da bo imela pred njim mir, ga opomni na kolar pod vratom. Jože, mudilo se mu je, se odreže: „Greh jaz nase vzamem!“ To je potem tudi izdal. Sploh je pa znano, da so bila in so dekleta, bodisi v Črnem vrhu in Tržiču ter drugod pred njim v nevarnosti. V Tržiču ali nekje gori v okraju ga še ena čaka, ki ji je s kloščutami vzel nedolžnost pod pretezo, da bo „greh nase vzel“. Dekle ima prav, kajti nedolžnosti ni več, če tudi je odvezana od vsakega greha.

In kake pojme ima županov Jože o maši! Ni dolgo tega, da je bil povabljen h škofo. Tam in pozneje še v gostilni se ga je nasrkal, da je bil pijan ko muha. Ko pozno drugi dan vstane iz nečedne postelje, spomni se, da bi bilo treba iti maševat — lepa daritev! in nač Jože je dobesedno rekel: „Malo vode sem požrl, pa je bila maša opravljena.“ Za danes naj bo, „Rotes Kerl“, drugič pa znamo še kaj drugačega spraviti na dan, če ti še to ne zadostuje.

Čudimo se samo, da more tratarski župnik Čebašek, če tudi lazi zadnji čas po isti luži ko drugi, a ga vendar smatraše vedno v moralčem oziru za starega gospoda Janeza, prenašati poleg sebe smrad takega človeka.

Take moči pripravlja škofov za svoj zavod. Nam tudi prav; bo pa še prej izpreženo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. septembra.

— **Osebna vest.** Finančni tajnik v Trstu, g. Alojzij Goljevšček je imenovan finančnim svetnikom.

— **Tržaški namestnik grof Goëss.** Piše se nam iz Trsta: Ekselenca grof Goëss je končno odstopil. Naročil je, da naj se proda čim prej vse njegovo pohištvo, kar ga je v mestniški palači v Trstu, iz česar se sklepala, da ga sploh ne bomo več videli, da se od Trsta niti posloviti neče. Primorski Slovani smo lahko veseli, da je odšel. Kot namestnik se je grof Goëss le v toliko razlikoval od gotovih svojih prednikov, da ni bil dostopen zapeljivostim — denarnih žakljev. Goëss je sam bogat in se je zato lahko ubranil izkušnjav, katerim so gotovi drugi ljudje tako hitro podlegli. V političnem oziru pa se je trdrovratno držal sistema, ki ga je vpeljal Depretis nešrečnega spomina. Tudi Goëss je imel svojo aliančno pogodbo z laško kamoro, ki vrlada Trst. Samo eno mu je bilo pred očmi: Dvorni krogi naj mislijo, da je Trst patriotičen. In kamora je to znašla izvrstno izkoristiti. Stopila je pred grofa Goëssom in mu rekla: Če 'nam ohraniš mestno gospodarstvo, če pomagaš zadušiti slovenski in hrvatski živelj, pa se bomo delali avstrijske patriote. In grof Goëss je to ponudbo sprejel, tem rajše, ker kot navaden bikorat ni imel vpogleda v dejanske razmere na Primorskem niti razumevanja za italijanske cilje. Kot namestnik je grof Goëss držal kamoro na

versko svobodo in radovednost jih je prinala na Vrhniko, da se tam prepričajo, koliko je resnice na razširjenih gorovicah. Množica je vsled tega polagoma tako narasla, da je bila Vrhnika uprav preplavljena. V gostilnah se je kar trlo gostov in ko je vino razgrelo ljudem kri in so jih razvneli pogovori o prestanih nasilstvih in krivicah od strani duhovščine, tedaj so začeli dajati duška svojim čuvstvom na tako hrupen način, da se je začel sodnik Završan bat izgredov.

Toda vse Završanovo pomirjevanje ni nič zaledlo. Razburjenost je stalno naraščala. Ljudje so se bili navzeli novih naukov že toliko, da niso rimskeh duhovnikov sovražili samo zaradi tega, ker so ljudstvo na vse načine izsesavalni in varali in ker so skrajno razuzdano živeli, marveč sovražili so jih tudi zradi nekaterih njihovih verskih naukov, ki se ne strinjajo s sv. pismom.

(Dalej prih.)

krmlu, da si je pod njegovo patronanco lahko polnila šepe. Okradla je prebivalstvo za več milijonov in lahko bi svoje roparstvo že danes nadaljevala, da ni iz prebivalstva samega prišel odpor. Še ko je bilo jasno kot bel dan, s kakimi sleparskimi pripomočki je kamora zmagal pri zadnjih volitvah v Trstu, je grof Goëss to Venezianovo družbo ščitil z vso silo. In še ko je bilo že upravno sodišče izreklo svojo tudi za grofa Goëssom uničajočo sodbo ni odhalil, nego je tudi sedaj že branil kamoro. Vlada je razpustila obč. zastop, a dasi je po zakonu in po razsodbi upravnega sodišča tudi mestna delegacija nezakonito izvoljena in bi sploh ne smela funkcjonirati, se je grof Goëss vendar z največjo osilnostjo razpustil te delegacije. Tu je bila zopet odločilna njegova alianča s kamoro. Če bi bila vlada razpustila mestno delegacijo in imenovala cesarskega komisarja, bi s tem iztrgala kamori iz rok vodstvo prihodnjih mestnih volitev in ker je to za kamoro živiljensko vprašanje, zato se je grof Goëss temu ustavljal. „Il Sole“, ki je izvrstno podučen o tržaških razmerah, poroča, da je prav zradi tega prišlo med Goëssom in Körberjem do razpora, vsled katerega je Goëss končno odstopil. Z njim utegne pasti tudi policijski ravnatelj Bušič, ki je sicer po rodu Slovenec, a se svojega slovenstva zaveda le tedaj, kadar ima načelo voditelje za noreca. Kdo postane Goëssov naslednik, še ni znano.

— „**Živ, živ, duh slovenski . . .**“ Na Dalnjem Vzotku teče slovenska kri. Vsi, ki imajo v sebi kaj slovenskega srca sledi svetovno pomembnim dogodkom na Vzotku z napeto pozornostjo, ne samo ker se tam vojskuje bratje po krvi in po jeziku, nego tudi zato, ker se zavedajo, da je bodočnost evropskega slovenstva odvisna od moči in od veljave Rusije. Toda tudi med Slovani so kukavice in stoje s svojimi simpatijami na strani sovražnikov slovenstva ter skušajo narod zastrupiti s svojimi nazori. Tak človek je nekje na Dolenjskem ob Savi službojoč mlad kaplan, ki je še pred lanskim prilezom iz lemenata. Ta fantič je zdaj enkrat na prižnici razkladal svojo modrost o rusko-japonski vojni. Govoril je na dolgo in na široko o ruskih neuspehih. Kaj more tako fante umeti o vojni, si vsak lahko misli. Eno njegovih gospodobnih izvajanj je bilo, da je Bog poslal Rusom to kazen, ker so odpadniki, ker niso prav katoličani. Pač je mera mora počasti vsakega razumnega človeka, ko čuje o takem oslovskem riganju nezrelega kaplana. Bedasto je tako govorjenje že z verskega stališča. Koliko sto in stokrat so že katolični narodi stali v boju z nekatoličkimi narodi in so bili vzblici vsem papeževim blagoslovom in maščan temeni. Božji namestnik, nezmotljivi rimski papež, je imel svojo državo in brezverci in framazoni so njegovo armado tako naklastili, da so kar cunje letete in mu vzel celo državo. Ali je bila tudi to božja kazen? Ali je bil nezmotljivi Kristusov namestnik tak grč grešnik, da ga je moral Bog kaznovati s tem, da ga je spravil na nič? In takih slučajev bi navedli lahko na tisoče. Če je kaplanovo govorjenje z verskega stališča bedasto, je pa slovenskega stališča naravnost izdajalsko. Pred vsem sploh ni res, da bi bili Rusi temeni, nego so se sami odločili za defenzivno taktiko, ker vsled kolosalne oddaljenosti ne morejo dobiti hitro spraviti primerne armade na bojišče. Škandalozno torej je, da to nezrelo popče to taktično postopanje predstavlja v napadni luči, kaže nam pa to postopanje, koliko je tem mladim duhovščnikom do slovenstva in kako jim je vsako sredstvo dobro da zato slovenski duh med našim narodom.

— **Zegen s Trsata.** »Božja pot na Trstu pri Reki je znana širom slovenske in hrvatske domovine. Ni je štacune, ki bi nesla toliko dobička, in nesla ga bo, dokler bo na svetu kaj neumnih ljudi. Menihi na Trstu pa niso zadovoljni z ogromnimi svotami, ki jih dobe vsako leto

od romarjev, nego povečujejo svoje dohodke še na umeten način. Na svojem vrhu imajo nasajen skoro sam hren. To je rastlina, ki daje silno mnogo perja in s tem perjem dela pobožni menih izborne kupčije. Kadar gre kak menih nabirat milodarov — in na milijone bogati samostan je seveda silno potreben milodar se stradane slovenske in hrvatske pare — tedaj nese ž njim hlapec cel žaljek žegna. Uboga ženica odrine svoj od ust pritrgrani milodar in potem zastoči: Prosim malo žegna! In pater ali frater poseže z veliko slovenskočnostjo v žaljek in izroči ženici z veliko slovenskočnostjo nekoliko žegna, ki zdravi ljudi in življeni od vseh bolezni ter jih obvaruje nezgod in nesreč. Čim več je prejeti dar vreden, tem več dobi davralac tega žegna. Navadno ga dobre ljudje za kako žlico. In kaj je ta žegen? Cuje, ljudje, in strmiti! Menihi imajo na svojem vrhu nasajen hren, iz katerega delajo žegen. Hrenovo perje posuše in zmeljejo in potem s tem nizvrednim prahom izvabljajo ljudem milodare. In to se godi v 20. stoletju!

— **Tudi jubilej.** Za dan 7. septembra se delajo v Kočevju velike priprave. Ta dan bo namreč obletnica, kar se je konsumarju in deželnemu poslancu, dobropoljskemu Jakliču v Hardetovi gostilni v Kočevju — speč podrlac in ta historični dogodek hodičo Kočevci primerno proslaviti. Jaklič je vabljeno, da se obletnice tega njegovega junaškega čina osebno udeleži. Upati je, da se vlijanemu povabilu prijazno odzove, saj je tudi njemu nepozabna tista noč, ko se mu je v Hardetovi postelji — peč podrlac!

— **Marijina družba v Senožečah.** Od kar se je vršil na dan birmo v Senožečah ples, nima ondotni kaplan nobene mirne ure več. Zljudilo se mu je ustanoviti tudi v Senožečah (!) Marijino družbo (ali tudi s trakuljo ali brez nje? Opomba pisatelja.) Na vse načine je vabil dekleta k sebi, jim prigovarjal, nagovarjal v njih vnenmal za to nepotrebno družbo. Obljuboval jim je neke knjige, ki mu jih je baje sam škofov poslal — tudi tistim, katere so plesale — ter tudi plesalkam obljudil končno odvezo za njih veliki greh. Dekleta so res še po dotične knjige, a ko bi se morale vpisati v

ni bilo nobenega uradnika. Na peronu pa sta se izprehajala dva v službeni opravi. Vseled prihoda vlaka sta morala redena gospoda vstopiti v kupe ter plačevati vseled netočnosti uradnikov kazni. Upamo, da bo vodstvo drž. železnice poučilo postajajoči načelniki v Medvodah, da so tudi drž. železnice tukaj radi potnikov in ne obratno.

Otvoritev potujoče knjižnice na Slovenskem. Ferijalno akad. društvo „Prosveta“ zasnuje dne 8. septembra v Domžalah svojo prvo ljudsko knjižnico. Nekoliko pozno, a vendar še vedno začasno se hoče tudi pri nas uvesti to, kar se je drugod izkazalo za nekaj nedosegljivega. Ni se nam treba ozirati na Amerikance in Angleže, ki daleč slove vsled svojega bujnega ljudskega knjižničarstva, tudi ne na Nemce, ampak ozrimo se na najkulturnejši bratski narod Češki in videli bomo, da on v tem oziru zgledno prednjači. Že 1. 1846 je začetal K. Havliček pot češkemu narodnemu knjižničarstvu, veleč: „Ustanavljanje šolskih in mestnih javnih knjižnic smatramo za najvažnejše in na najlepše izobraževalno sredstvo — namreč izmed onih sredstev, ki jih imamo v lastni moči. Šole itd. je reformovati edino-le v roki vlade, a raditega ostaja nam ustanavljanje knjižnic kot glavna naloga in kot temelj bodočega napredka. Sicer pa je knjižnica tudi šola, šola za odrasle in mladež, vsestranska šola, v kateri ponuje mnogo modrih učiteljev brez palice, brez metle in brez črne table. Ne da se tajiti, da dobi cela pokrajina drugo lice, kaker hitro se v njej ustanovi nekoliko knjižnic, in spremno vzbudi v ljudstvu slast do branja. Po teh zahaj besedah so se Čehi dosledno ravnali in lepe ideje tudi v velikem realizirali. Omenjamamo samo severočesko in pošumavsko narodno stražo, kojih naloga je osamosvojiti češko ljudstvo v narodnih manjšinah kulturnega in gospodarskega robstva. Te še danes stope glede knjižnic na istem stališču kot pred 20. leti. Mnena so, da je dobra knjižnica najcenejša vzgojevalna pomočnica, in da ista še ni končala svoje naloge med Čehi, četudi imajo precejšnjo kulturo. Nakor je v dobi narodnega probujenja knjiga začela vplivati, vzbujajoč iz spanja kogar koli, vlivajoč v žile ogenj narodnega navdušenja, tako vpliva še danes tudi, kjer še treba, drugod utrujuje v obrabruje sibkega človeka, tam krepí misel, tu vzbjava duba k bodočim činom. Obe narodni straži imati danes 785 največ potujočih ali cestujočih knjižnic z 137.091 zvezki. — Prva potujoča knjižnica „Prosveta“ je proti temu orjaškemu delu skromen začetek, nežna cvetka, ki jo je treba tembolj gojiti, da zraste iz nje tem hitrejše in tem bolj košato drevo! O otvoritvi sami poročamo več v ponedeljek.

Vrtna veselica pri Koslerju v Sp. Šiški. Krajska skupina c. kr. poštnih in brojčavnih uslužbencev v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 4. septembra t. l. veliko vrtno veselico, spojeno s šaljivo pošto in koriandolo korskom, pri Koslerju v Sp. Šiški. Pri veselicu sodelovala bodoča ljubljanska društvena godba pa na povsi klub c. kr. poštnih uslužbencev v Ljubljani. Začetek veselice ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vinarjev za osebo; otroci so vstopnine prosti. V siušaju neugodnega vremena se veselisa preloži na prihodnjo nedeljo. K obilni udeležbi vladno vabi odbor.

Poskušen umor in samomer. Z vrhniko se nam poroča: Kako članice tukajanje Marijine družbe izkazujejo dejansko ljubezen do svojega bližnjega, kaže naslednji tragični dogodek. Pred kakim 14 dnevi došla je semkoj 24-letna F. Z. z Dunaja in pripeljala s seboj svojo tritetno hčerko. Oče tega otroka je slikar F. Z. je prišla sem, da bi ji oče njenega otroka pomagal v revčini, oziroma se žijo poročil. Prednica Marijina družbe, ki je sestra omenjenega slikarja, je koj prvi dan pokazala, kako rabejška nazore ima o Kristusovih naukih. Obklada je Dunajčanko z najgrjimi priimki in ji dajala samo enkrat na dan neslanega krompirja za hrano. Ta Marijina hčer, ki je bila nekdaj — pa ne sama — za strašilo vranam v turšici, je ubog se strašilano Dunajčanko tako trpičila, da je ta v obupu zadušila svojega otroka in, ko je bil ta mrtvev, samo sebe zstrupila. V sosedni sobi je spala prednica Marijine družbe. Čuvši neko grjanje in stokanje, je šla gledat, kaj da je. Ko je zagledala Dunajčanko, ki se je v silnih bolečinah valjala na tleh in se borila s smrtoj, ni šla iskat pomoci, nego je Dunajčanko po svoji navadi psovala z vsakovrstnimi grdimi priimki. Pač pa je gospodar pohitel po zdravniku in ta je storil, kar je bilo v njegovih močeh, tako da je nekaj upanja, da Dunajčanka okriva. Za danes nečemo o tej pretresujoči tragediji ničesar drugega reči nego tole: Kaj pravite k temu

vrhniški duhovniki? Kristus je učil dejanje ljubezni do bližnjega in ljubja mu je bila grešna Magdalena kot krepostna njenja sestra. A kako in česa učite vi svoje Marijine devese? Pač res: Vi zbirate okrog sebe vse smeti, in de nosi kdó svetinjico okrog vrata je za vas zgleden človek, med tem ko vse poštene ljudi izročate javnemu zanidevanju.

Slov. pevsko in brahno društvo „Triglav“ v Radovljici. priredi volno veselico, združeno z vinsko trgovijo, katera se bode vršila dne 4. septembra v velikem novozgrajenem paviljonu sadne razstave. Spored pevskih točk, katerih bode pel domači pevski zbor, dobil se bode pri blagajnici. Sodeluje domača godba na lok. Tudi za mrsla jedila in izvrstno piščido je prekrbljeno. Začetek ob 4. uri po popoldne.

Sadna razstava v Radovljici. Onim razstavljalem, ki žele, da njih sadje pride na razstavo že pri otvoritvi iste, polaga pripravljalni odbor na srce, da vpošljej gotovo do 12. t. m., da bode odboru mogoče, sadje uvrstiti na določeni prostor o pravem času. Da si prihramjo razstavljale kar možno truda, naj sadje po 3—5 komadov zavijejo v papir, priloži listek z domačim imenom sadne vrste, ako jim pomaloško ime slučajno ni znano, ter tako zavito zložijo v zaboj in oddajo na pošto ali železnično. Pošiljatve naj gredo vse na odbor sadne razstave v Radovljici franko voznine.

Bela zastava. Nad poslopjem okrajskega sodišča v Mokronogu vibra že tri dni bela zastava, v dokaz pravnosti ondotnih zaporov.

„Delavsko brahno društvo v Idriji“ priredi o priliku svojega 20-letnega obstanka v nedeljo, dne 11. septembra t. l. v prostorih »Narodne čitalnice« veselico s petjem, tamburanjem, slavnostnim govorom in predstavo. Po predstavi sledi ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vinarjev, dame so vstopnine prostne.

Veselica na Šmarjan dan v Vipavi namerava biti sodelč po delovanju čitalničnega odbora, ki je pomnožen s posebnim veseličnim odsekom res nekaj posebnega. Že mesec dni vršijo se priprave za »narodno besedo«, ki naj pokaže, da narodna »Čitalnica« v Vipavi še živi, še raste — včas mnogobrojnim zaprekam.

Posebno vneto se pripravljajo na svoj nastop v Šalogni »Popolna žena« naši domači dletantje, da tudi pevski oddelenje narodne »Čitalnice« imel je za svojo »Ko gledam ti v oči lepe...« par pevskih poizkusov, ki mnogo obetajo. Nekej posebnega pa bodo za Vipavco vsekakor »Ljubljanski tamburaši« ki nas hočejo razveseliti z večjim izbranim vsporedom, kjer bodo zavzemali, kakov čujemo odlično mesto — posamezni odložki raznih slovenskih oper. — Vipavo pa posetijo na Šmarjan dan tudi mili bratje iz tržaške oklice, slavnou pevskou društvo »Veselila«, ki je prostovoljno javilo svoj nastop v tako oddaljenem kraju. In kdo se še ni divil nebeškemu petju velih primorskih slavcov, med katerimi zavzemajo oni »Veselila« gotovo častno mesto! — Tam od bregov slovenskega morja, pa dospe tudi izvrstna civilna godba, katere nastopi bodo tudi prezanimivi del bogatega vsporeda. Da bodo pa tudi pred in vo običajnem plesu svetoča zabava, funkcijonira bodo šaljiva pošta z narodnim kolekom. — Skratka, lep in vesel dan namerava biti 8. september, zato pa kdor ima srce za narodno stvar, kdor se hoče oprostiti za par uric svojih vskdanjih skrb, pohiti naj na Mali Šmarjan v lepo vipsavsko prestolico, kjer ga čaka pri veselih Vipavcih poleg rujnega vinca, tudi izvrstna neprisiljena zabava. Na svidenje!

Čitalnica v Brežicah priredi v nedeljo, dne 11. septembra t. l. gledališko igro »Deseti brat« ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Vstopnice se dobivajo v trgovini g. A. Umeka v Brežicah in zvečer pri blagajni

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajnjem dejelnom sodišču: 1) Antonija Piro rojeno Kovačič, je kot dekla na Reki svoji gospodinji izmaksnila več ženske oblike v vrednosti 56 K; tudi je z lažljivo pretezo, da jo pošljše njena gospodinja nekemu pekovskemu mojstru in nekemu trgovcu izvabila od vsakega po 20 K in od slednjega še 2 steklodišča parfuma in 2 kosa mila. Obsojena je bila na 2 meseca s postom poštene ječe. — 2) Jožef Milinković iz Klanca na Hrvščici se je orožnik pri arretovanju s silo ustavil s tem, da je z rokami in z nogami okolo sebe mahal in redarja v prsa sunil. Povod njegovega arretovanja je bil neki prečnji preprič in tepež med delavci v podjetniški restavraciji. Obsojen je bil na šest tednov težke z 1 postom na teden

poštene ječe. — 3.) Emilia Hočvar, bivša natakarica v Ljubljani, je v tukajnjem mestnem zaporu v priči drugih zaprtih žensk z nenavrnim govorjenjem in počenjanjem kakor s tem, da je Boga in mater božjo preklinjal, očitno pohujanje dejala. Obsojena je bila na šest mesecov ječe.

— 4) Janez Žagar, posestnik v Stari fuzini, je po noči na 13. ročniku Antonia Jelarja o priliki ko ga je ta hotel od okna svoje dekle odpraviti, s hrukljem po delu udaril in ga opasno poškodoval. Obsojen je bil na dva meseca s postom in trdim ležidjem poštene ječe. — 5) Valentijn Kolman, delavec v predoru, stanujod v Mojstrani, je v noči na 5. malega srpnja t. l. pred Jančevim gostilnico na Dovjem v kočiji speciale nekoliko vinjenemu tovarniškemu delavecu Antonu Robiču vzel 104 K v gotovini. Bil je zasazen še tisto jutro, ko je hotel bankovec za 100 K pri blagajni na kolodvoru zmenjati, a zagovarjal se je, da je bankovec na teh pred kočijo ležedega našel. Obsojen je bil na tri meseca težke, s postom in trdnim ležidjem vsakih 14 dni poštene ječe. — 6) Na tri meseca je bil obsojen Jožef Letnar, črveljar iz Križa zato, ker je svojega očeta s trikeljnom po glavi udaril in s rokami po obrazu grabil. Obdoženec je iz budomščnosti na sosedovem dvorišču zadnji del voza prebral, nakar ga je očes pokalar, vselej tega je sin očeta napadel, kajti med njima je že dalj časa neko napeto razmerje.

Ljubljanska društvena godba. Danes zvečer je koncert društvene godbe na vrtu hotela »Itrija«, pri katerem sodeluje iz prijaznosti slavnou slovensko pevsko društvo »Slave«. Vstopnina 50 vin. za osebo. Začetek ob 8. uri zvečer.

Otvoritev mednarodne panorame v Ljubljani. Ta tako priljubljeni poučni in zabavni zavod se otvoril zopet jutri 4. t. m. ob 9. zjutraj ter ostane odprt vsak dan do 9. zvečer. Prvo potovanje je po najzanimivejših pokrajinh sosednje Hrvaške. Lastnik panorame si je nabavil mnogo novih, zelo lepih serij, ki pridejo v bodoči sezoni na vrsto. Več povede lepaki.

Trst-Ameriška proga. Ekselencija baron Call je počastil s svojim posetom brzoparnikom »Pannonia« dne 1. septembra t. l., ravno pred odhodom v New York, ko je bil pola avstrijskih in ogrskih potnikov, med njimi tudi mnogo Slovencev. Baron Call je ostal na parniku dve ure ter se o vsem najpochvalneje izrazil.

Nesreča. Včeraj opoldne se je igral na Francovem načrebu dve in polletni Alfred, sin g. Prausseisa, ki je lezel na crago. Pri tem se je pravzpel in padel na kameritno obrežje Ljubljance ter se na glavi močno poškodoval. Njegova mati se je teko prestršila, da jo je prijet krč in je moral v deželno bolnico, kjer leži sedaj obadvia.

Izgubila je posestnica Marjeta Jandžarjeva dne 2. t. m. po Dunajskih cesti in Marijinem trgu bankovec za 10 K.

Izkaz posredovalnega odseka „Slovenskega trgovsko društva Merkur“. Išče se: 1) pomočnik manufakturne stroke za Novo mesto, 1) pomočnik galantne stroke za Ljubljano, 2) pomočnika železne stroke za Celje, 4) pomočnika mešane stroke za deželo, 2) kontorista za Celje, 1) poslovodja za Karlovac, 1) potnika za Dubaj, 1) vodja posredovalnice žel. in sp. c stroke za Gorenjsko. Služba iščejo: 11) pomočnikov mešane stroke, 3) pomočnikov manufakturne stroke, 3) pomočnika špecijske stroke, 2) pomočnika špecijske in železne stroke, 3) kontoristov in 2 kontoristov.

Meteor. mesečno poročilo. Minoli mesec avgust je bil zelo vroč; še le v zadnji tretjini je ponahala huda vročina ter se umaknila milejši temperaturi. — Opazovanja na topomeru dadò povprek v Celjskih stopinjah: ob sedmih zjutraj 15°, ob dveh popoldne 24°, ob devetih zvečer 18°; srednja zračna temperatura tega meseca znaša 19,3°, za 0,6° nad normalom. — Mokri dni bilo je 14, padlo je pa vsega skupaj 172,8 mm dežja; 9. popoldne je padala med dežjem debela toča. Sedem dni je zaznamovali z nevihtami, in osemkrat zjutraj je bila megla. — Vetrovi so bili večinoma slabii, le 21. popoldne se je oglašil oster jugovzhod in storil konec vročim dnevom.

Hrvatske novice. Izpit za učiteljsko usposobljenost so se ravnonosno začeli v Zagrebu. Prijavljenih je 132 kandidatov, oziroma kandidatinj. — Casniška vest »Novosadska Zastava« je začela izhajati dvakrat na dan. To je prvi tak list med hrvatskimi in srbskimi.

Najnovejše novice. — Angleški kralj Edward se je odpeljal iz Marijinih varov. Toplice so mu zelo dobro storile ter je sam izjavil,

da se še v celem svojem življenju ni bolje počutil.

Zaradi pomanjkanja klaje na Ogrskem se sklice prihodnje dni ministri svet k temeljitemu posvetovanju, ki bo trajalo najbrže par dni.

Knez Herbert Bismarck je nevarno obolen.

Zidarski strajk v Budapešti. Stavbeniki so sklenili, da z bodočim tednom odpušte vse zidarje ter ustavijo zidanje. Na ta način pride 10.000 delavcev ob zasluge.

Srbski prestolonaslednik in vojak. Srbski prestolonaslednik je hotel vzeti vojaku, ki stoji v konaku na straži, puško. Vojak je zagrozil, da bode ustrelil, dasi je prestolonaslednika poznal. Včeraj zjutraj je poklical kralj vojaka k sebi ter ga obdaroval za njegovo pravilno postanje.

Umor in samomor. V nizozemski vasi Lotse je umoril ondotni pastor svojega rejenca, nato pa je legal na železniški tir. Ker pa so vlast pravčasno ustavili, ustrelil se je z revolverjem. Pastorja je bil namreč rejenec ovadil, da je hotel zstrupiti svojo kuharico.

Javanaugh morala na Nemškem. Norimberško sodišče je sodilo dve dni dva 12letna dečka, ki sta posilili na polju 5letno deklico. Sodišče je dečka oprostilo. V Meiningenu je bil obsojen neki zidar, oče sedmih otrok, v enoletno ječo, ker se je pregrešil nad 13letno dekllico. Med obravnavo se je zvedelo, da so imeli že poprej deklico opraviti razni možje in mladčini.

Prvog princezinja Lujize Koburške. Z Dunaja in Dražlanov je odšlo 12 tajnih policistov v Monako za princezino in Matasichem. Bajsta res potovanje eno noč v nekem ondotnem hotelu. Z njima je bila še ena dama. Od tam ni več sledil o begunih, dasi nekateri trdijo, da so videni trojico v Švici. Soprog ubegle princezinja princ Filip je sklenil s svojim zastopnikom, odvetnikom dr. Bachrachom, da se niti proti princezini niti proti Matasichu ne začne kazensko sledovanje. Saj pa tudi oblasti nikaror ne morejo ničesar storiti proti bivšemu častniku Matasichu, ker se je delikt izvršil na nemških tleh, a v Nemčiji je odvedenje le tedaj kaznivo, ako se gre za mlađeletno deklico; pri polnolnih, bodisi ženah ali deklkah, pa le tedaj, ako so bile odvedene proti svoji volji v nenavne namene ali za zakon. Povsod se odobruje Matasichev čin kot poštenega rešitelja. Glavni pomočnik pri begu je bil princezini vendar bivši hotel iz Gradca Weitzer oziroma njegov brat, ki je služil svojcasno z Matasichem pri istem polku v Gradeu. Bajsta jima je zajamčenih 150.000 frankov, ko se beg posreči. Princezinja so ponoči zaklepali zelo strogo, odkar se je našel na ključavniči vosek. Weitzer je odklenil s ponarejenimi ključi.

Cuden slučaj. V Cadezonu na Španškem se je pripeljal nedavno sieduči čudni slučaj: Dve noseči ženi sta se šli sprejeti v okolico, ko je ena izmed njiju občutila bolečine poroda. Legla je v travo ter porodila združeno bolečino. Tudi ona je legla v travo ter porodila istotako močno dežete. Pri tem je jo pomagala njena prijateljica. Ko je rodeči ženi toliko odlegla, da se je počasi mogla s prijateljico nepotiti proti domu, nastopile so pri prijateljici iste bolečine. Tudi ona je

* K bodoči zimski sezoni pošilja firma Rudolf Geburth, Dunaj, VII, Kaiserstrasse 71 o pečeh in štedilnikih bogato ilustrovani katalog, ki se iz njega lahko vsakdouči, kateri sistem in katero velikost peči mu je treba izbrati za vsakršni kraj.

Književnost.

— **Učiteljski Tovariš** ima v zadnji svoji številki sledečo vsebino: Učiteljski konvikt v Ljubljani (s sliko). — Gospodarski program. — Gospod s Kamna. — Absurdum. — Klerikalizem in mi. — Zborovanja »Saveza hrv. učiteljskih društava. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listina uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Isuterati.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 3. septembra. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da namerava ministrski predsednik Körber v slučaju, ako bi poslanska zbornica na jesen vsled obstrukcije ne mogla delati, taisto razpustiti. Körberjevo potovanje v Galicijo je med drugim imelo tudi namen, pridobiti za to misel Poljake, ki so doslej razpustu parlamenta vedno nasprotovali.

Dunaj 3. septembra. Dvorni krogi so nekoliko konsternirani, ker je vse javno mnenje v Evropi na strani ubegle princenje Lujze Koburške in njenega rešitelja Matačiča. Princ Filip Koburški je prišel včeraj na Dunaj in je pri dvornomaršalskem uradu zahteval sodno preganjanje svoje žene in Matačiča.

Rim, 3. septembra. „Agenzia Stefani“ prijavila noto, v kateri vrla obsoja pisarjenje avstrijskih in italijanskih listov, s katerim se moti politika italijanske vlade, ki meri na ohranitev in konzolidiranje aliance med Avstrijo in Italijo.

Rusko-japonska vojna.

London 3. septembra. Nezanesljivi Reuterjev biro je včeraj izdal dolgo vrsto iz motnih japonskih virov došlih brzjavk, glasom katerih je bila armada generala Kuropatkinja pri Liaojangu popolnoma poražena in da so Japonci zasedli Liaojang. Doslej ni ta vest z nobene strani potrjena. Tudi uradno poročilo maršala Oyame ne tidi tega. Istotako ni še nobenega uradnega potrdila, da gori Liaojang. Pač pa je pozneje isti Reuterjev biro javil, da so Rusi še včeraj bili v Liaojangu in danes soglašajo vsa poročila raznih listov, da še govora ni o kakem porazu Rusov in o zavzetju Liaojanga.

London 3. septembra. Japonci so v zadnjih bitkah okrog Liaojanga izgubili kakih 25.000 mož. S tem je Kuropatkin že dosegel svoj namen. Dokler ni njegova armada v stanu z ofenzivo prepoditi Japoncev, dotlej nima nobenega pomena pridobivati na terenu in mu je le na tem, da izvabi Japonce čimdlje od svoje baze ter jih kolikor može oslabi. Če bi se Kuropatkin umaknil iz Liaojanga, bi to storil le iz taktičnih nagibov za toliko, dokler ne pride jesen in ne dobi po novi železnici dovolj vojaštva, municie in živeža. Že sedaj je jasno, da Kuropatkin pri Liaojangu ne sprejme toljrat napovedane odločilne bitke in da torej ne more biti govora o kaki japonski zmagi. Vsi boji okrog Liaojanga imajo namen, oslabiti Japonce, in ta namen se je dosegel.

London 3. septembra. General Linjevič, o katerem se je mislilo, da je na potu v Port Arthur, je postal velik del svojega vojaštva na otok Sahalin.

Pariz 3. septembra. General Stessel je zopet zavzel utrdbo na gori Ičan pri Port Arthuru.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Krik in vik, ki je do zadnjih dni odmeval po celem svetu, da bo lepe nadre, ki jih je imel poljedelec spomlad in začetkom leta — ugonobil žgoča suša — se je končno poleg. Brez vsakega kalkula in uvaževanja morebitnega prevrata, so hōs-spekulante ugonobili vso jesensko letino, ugonibili so jo tako temeljito, da bi je ne mogel vsaj deloma popraviti niti dež, niti uvozi iz sosednih držav ali iz inozemstva — z eno besedo, drvili so cene navzgor — brez glave.

Ta teden pa je, zadobila hōs smrtni udarec. Vse se je namreč do dobrega za dlje časa preskrbelo z dragim blagom, nihče ne čuti več potrebe večjih nakupov — tu pa se je še obelodanila statistika celosvetne letine, po kateri, dasi ne popolnoma zanesljivo, znaša ves izostanek le borih 5%, kar pomeni prizno 145 milijonov metrskih stotov in še ti so pokriti v približno istem preostanku iz lanskega leta. Kakšna je tedaj letina? Brez dvoma srednje dobra, bilo je že mnogo slabših, pa so bile cene nižje. Res je, da je v Evropi izostanek razmeroma velik, zato pa je v drugih delih sveta letina boljša, nego so jo cenili — tedaj se bo Evropa lahko preskrbela z blagom. Istinito je iz raznih krajev sveta na poti v Evropo mnogo cerealij, ki bodo pri današnji tendenci z dnevom zguba vse na vrednosti — in to ravno zato, ker so na poti.

Pšenica, kakor smo že na tem mestu poročali, je prihajala in še prihaja iz izvoznih držav ter je naš trg tako preplavila, kakor da bi pri nas in na Ogrskem ne dozorelo niti eno zrno. Čudno pri tem je le dejstvo, da so se le malokateri producenti na Ogrskem pojavili pri visokih cenah na trgu ter raje mirno gledali, kako se uvaža tuja roba, meneč, za nas je še čas, mi bomo prodajali še po višjih cenah. Deloma pa vsled nizkih voda ni bilo možno spraviti blaga na trgu. Slednje je danes že omogočeno, ni pa danes omogočano dosegči višjih, da, niti ne dosedaj najvišjih cen — dovoljujejo že radi popuste, s ponudbami so že bolj usiljivi. Slika tatedenskega žitnega trga je pa — da do transakcij sploh ni prišlo, vladala je cela — brezkupčja. Posledisa temu je, da se je oktobrov kurz umaknil do včeraj od 10.69 na 10.20, aprilov od 10.89 na 10.51, efektivno pa je odnehalo do 20 vin. Priporučiti pa je, da se je to vršilo le na papirju, do resničnih popustov ni prišlo, ker se sploh nihče ni zanimal za večje kupčje. To se zna, ako ne pride kaj neprizakovanega vmesa, nekoliko časa ponavljati — reakcija nastopi šele, ko se bodo mlini zanimali za večje nakupe.

Koruze bi po mnenju hositov prejšnjih tednov ne smelo nič dozoret — no, sedaj jo pa po vendarle nekaj, prihodnji tedev je bo morda že zopet nekaj več, končno pa je bo vsaj toliko, da bo celo uvoz nepotreben — to se pravi, nekoliko koruze bo vendarle tudi pri nas še. Da taka razočaranja deprimujejo učinkujejo na izrecna nasprotna zagotavljanja hositov, pač pa obsebi umetno — zato je pač biti kupovalcu pri takih zatrdilih previdnih. Za september je odnehalo od 7⁴²/₄₄ po raznih skokih do včeraj na 7²⁷/₃₈, tudi efektivno blago je do 20 vinarjev ceneje dočasno.

Oves bo tudi vzlie nasprotnim zatrdilom deloma uspel, to se že pojavlja v oktobrovem kurzu, ki je odnehal od 7²⁵/₂₆ na 7⁰⁶/₀₇, enako je tudi točno blago dobiti nekoliko ceneje. Vendar pa v temelju oves še najtrdnejše branji svoj dosedanji uspeh.

Spirit se nadalje ni podražil in notira nespremenjeno trdno.

Kava tendira nadalje trdno in istotako zaključuje. Fineje vrste so cene tudi dvignite in se draže dalje.

Sladkor. Dočim se točne cene vsled nedostajanja blaga niso izpremenile ter nagibajo vsled domnevanih poznejših nižjih cen — raje k popustu — je pa nasprotno tendenca za oktoberavgust trdna. Velik konkurenčni boj, katerega smo se nadajali vsled prostih ofert posameznih rafinerij, je izostal — cene temelje popolnoma na cenah sruvine, katerim se obeta trajnost vsled baje ne ravno dobre letine pese. Nekatere rafinerije za daljši čas sploh ne prodajajo, ker upajo dosegči pozneje boljše cene. Novo blago utegne letos priti nekoliko kasno na trg, vsled česar se samo za oktober sploh ne prodaja.

Petrolej. V preteklem tednu je bilo splošno mnenje, da se bo petrolej za september pocenil in se je vsled tega tudi že sklicala neka seja kartela, ker je bilo ruski petrolej ceneje dobiti. Vsled požara v Antwerpenu pa, ki je celo obratno organizacijo za dalj časa prekinil in baje do 7000 vagonov petroleja uničil, se je nadajati, da bo v vsi Evropi nastala napetost petrolejskih cen — dosedaj pa še nimamo poviškov, cene pa so zelo trdne.

Riž se je iznova podražil za 1 K, zdrobljeni sploh ni na ponudbo.

Mestna hranilnica v novem mestu. V mesecu avgustu 1904 je 225 strank vložilo 89.607 K 18 h, 269 strank vzdignilo 94.539 K 75 h, torej manj vložilo 4.932 K 57 h, 14 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 24.360 K, 140 ménec se je ekspomptovalo za 61.412 K, stanje vlog 2.553.442 K 43 h, denarni promet 369.758 K 22 h. Vseh strank je bilo 911.

Izjava.*

Z ozirom na vprašanje v zadnjem »Gorenjcu« kdo je v odboru za sadjarško razstavo v Radovljici, izjavljamo podpisani, da smo iz prvotno izvoljenega odbora za to razstavo zstopili že pred par tedni, ker ne moremo s svojimi imeni kriti vihavrage in samovoljnega vodstva. **J. Žirovnik**, nadučitelj, **V. Jan, Fr. Rus**, nadučitelj, **J. Peternel, župan, Jos. Ažman**, nadučitelj, **A. Grčar**, nadučitelj, **I. Šemrl**, šolski voditelj, **Anton Potočnik, župan, Vinko Hudovernik, Josip Mulej**, posestnik, **Žark, župan, J. Rihteršič**, nadučitelj. 2490

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Avstrijska specijaliteta. Na želodcu böhajčim ljudem priporoči je porabno pristnosti »Moll-ovega Seidlitz-praška«, ki je preskrušeno domača zdralivo in vpliva na želodč krepilno ter pospešilno na prebavljajo in sicer z rastčim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštem povzetji razpostoji to zdralivo vsek dan lekarjan A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarjih na delži zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, znamovanje z varnostno znamko in s podpisom. 5 8-13

Zahtevajte vsekdar želeno vino lekarjarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti in zavračajte izdelke, ki obsegajo le neznačne množine železa in nimajo zatorej nikakršne zdravilne vrednosti. Zunanja naročila po 6

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice.
Dobiva se povsod. 871-26
Glavna zaloge: Dunaj, I., Predigergasse 5.

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznano najboljše sredstvo proti kur-
805. Priznano najboljše sredstvo proti kur-
jim očesom, žuljem itd. 24
Glavna zaloge:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za Luser-jev obliž za turiste po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična

**Melusine ustna
in zobra voda**

katera utrdi dlesno in odstranjuje
neprljivo sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Melusine zobni prašek

1 škatljica 60 vin.

Razpoložja se vsak dan z obratno pošto.

Edina zaloge.

Zaloge vseh preizkušenih zdra-
vili, medic. mil. medicinalnih
vin, specijalitet, najfinješih par-
fumov, kirurgičnih obvez, sve-
žih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
jubil. mostu. 38-35

**Zdravilski
konjak**
zajamčeno pristni
vinski destilat pod
stalnim kemiškim
nadzorstvom.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.

^{1/4} steklenica K 5 —, ^{1/4} sto-
klenice K 250. — Na prodaj v
boljših trgovinah. 45

Mnogo denarja

si prihranite, če
si doma barvate
obleke, bluze, trakove, nogavice, otroške
obleke itd. id. Pobarva se po trdu
v par minutah, uspeh je neprizakovano lep
in ne stane skoraj nič, če rabite za to zak-
avar. barvilo za blago „FLÖX“. Posku-
eni zaviti po 20 h, originalni lončki vsake
barve a 70 h (črno in višnjevo tegethoff-
blau) 10 h več. Poskusni zaviti so za-
stonj, ker se za to založenih 20 h pri na-
kupu originalnega lončka odstope.

„FLÖX“ 3031-35
podjetje barvil za blago
Dunaj, VI., Wallgasse 34.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 2. septembra 1904.

Naložbeni papirji	Denar	Blago
4% majeva renta	99-40	99-60
4 ¹ / ₂ % srebrna renta	100-20	100-40
4% avstr. kronska renta	99-30	99-50
4% " zlata	119-15	119-35
4% ogrska kronska	97-10	97-30
4% " zlata	118-85	119-05
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-
4 ¹ / ₂ % posojilo mesta Split	100-25	101-25
4 ¹ / ₂ % Zadar	100-—	100-—
4 ¹ / ₂ % bos.-herc. žel. pos. 1902	100-70	101-70
4% slovenske dež. banka k. o.	99-60	100-
4 ¹ / ₂ % " ž. o.	99-60	99-90
4 ¹ / ₂ % zst. pisma gal. d. hip. b.	101-70	102-15
4 ¹ / ₂ % prior. dol. žel. k. o. z.	100%-	101-
3% " juž. žel. kup. 1 ¹ / ₂ %.	306-15	308-15
4 ¹ / ₂ % avst. pos. za žel. p. o.	101-10	102

Lepo stanovanje

z dvema sobama in pritiklinami se odda za 1. november na Tržaški cesti štev. 13. 2427-3

Hiša

na Franc Jožefovem nabrežju se pod prav ugodnimi pogoji **prodaja**.

Pojasnila daje: 2426-2

konces. pisarna Jos. Perhaucha Dunajska cesta štev. 6.

Perje

za postelje in puh priporoča po najnižjih cenah

F. HITI 9-35

Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Priložnostni kup!

Lepa, vili podobna **hiša**, 5 minut od Ljubljane oddaljena, ki donaša 2800 K letne najemščine in je za vsako obrt pripravna, se zaradi odpotovanja **takov prodaja** iz proste roke pod ugodnimi pogoji.

Več pove upravnštvo „Slovenskega Naroda“. 2467-2

Ure cenó!

Zlatnina in srebrnina s 3letnim pismenim jamstvom. — Izvirne tovarniške cene. —

Tovorniška zaloge urar. Dunaj, IV., Margarethenstrasse 38 G.

Največja in najstarejša firma. Ustanovljena 1. 1840. Najvišja odlika „Grand prix“ in velika zlata svetinja Paris 1904. — Nikel-remontoirka g.d. 1-60 Črna jeklenica remontoirka gld. 190. Sistem Roskopf pat. remontoirka gld. 3-—. Originalna železniška Roskopf (ne sistem Roskopf) gld. 3-50. Črnilna remontoirka (dvojni pokrov) gld. 290. Pristna srebrna remontoirka gld. 3-—. Pristna srebrna remontoirka z dvojnim pokrovom gld. 3-50. Tula remontoirka z vloženim zlatim avstr. oronom in grbom ali lepimi lovskimi podobami gld. 5-—. Pristna srebrna oklepna verižica gld. 10-—. 14kar. zlata remontoirka gld. 750. 14kar. zlata oklepna verižica gld. 10-—. 14kar. zlat prstan gld. 180. Ura na nihalo, 2 uteži, 130 cm. dolga, gld. 10-75. Okrogla kuhinjska uara gld. 135. Budilka, nikljusta, gld. 1-—.

Neugajajoče se zameni ali denar vrne. — Zahvaljuje z dopisnicijo moj novi cenovnik z 900 slikami gratis in franko. 1900-3

Karlovarski

pršek za prebavljanje

s poprovo meto. „Varstvena znamka kača“, prijetnega okusa, zdravniško priporočen in uporabljen pri motenju prebavljanja, kran. želodčnem kataru, želodčnih krčih, gorečici, vzdigovanju v želodcu, neprijetnem vonju, kislakastemu vzpehanju, pomanjkanju slasti. Neprestana uporaba odstrani vse želodčne slabosti.

2506-1 Priznanje dohajajo vsak dan.

Eina Škatljica 2 M. Pri 6. Škatljicah franko.

Glavna izvelvalnica in razpoložljivnica: Medvedova lekarna v Šumperku na Moravskem št. 48. Naprodaj skoro v vseh lekarnah, če ne, naj se naroči naravnost.

2 nova živinska semnja

vršita se vsako leto v Il. Bistrioi

in sicer:

prvi ponedeljek meseca junija in prvi ponedeljek po Malem Šmarnu.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določeno predpisne glodne tlakote **daleč nadkrijujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apmo**.

Priporočila in spričevala raznih gradov in najsvovitejših tvrdk so na razpolago. Centralni urad: 1139-20

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Vsled trgovinskih razmer se prodaja ali da v najem pod ugodnimi pogoji

nova hiša

s prostornimi kletmi za trgovino z vinom in žganjem na veliko; v hiši je prostorna klet za 15 vagonov vina; prometa na leto do 4000 hektolitrov. 2397-5

Natančneje se izve pri posestniku Josipu Rossiju, v Zagorju ob S.

Dunajska tovarna za kristalni led, c. in kr. dvorni založnik, razposilja z železnico po najnižjih cenah

kristalni led

na večje oddalje. Med vožnjo se raztopi le malo ledu. 2450-2

Dunaj, XX., Klosterneuburgerstrasse 95.

Grenčica

„Florian“

in likér 5-201

„Florian“

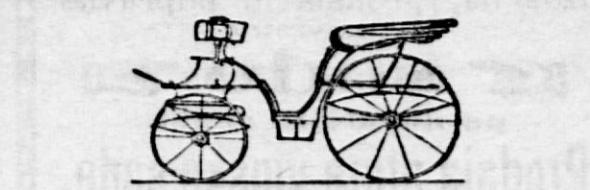
najboljša kapljica za želodec.

Več malih stanovanj

se odda v novi hiši.

Več se izve v gostilni na Resljevi

cesti štev. 22. 2305-3

Izdelovatelj vozov

FRANC VISJAN

Ljubljana, Rimska cesta št. II

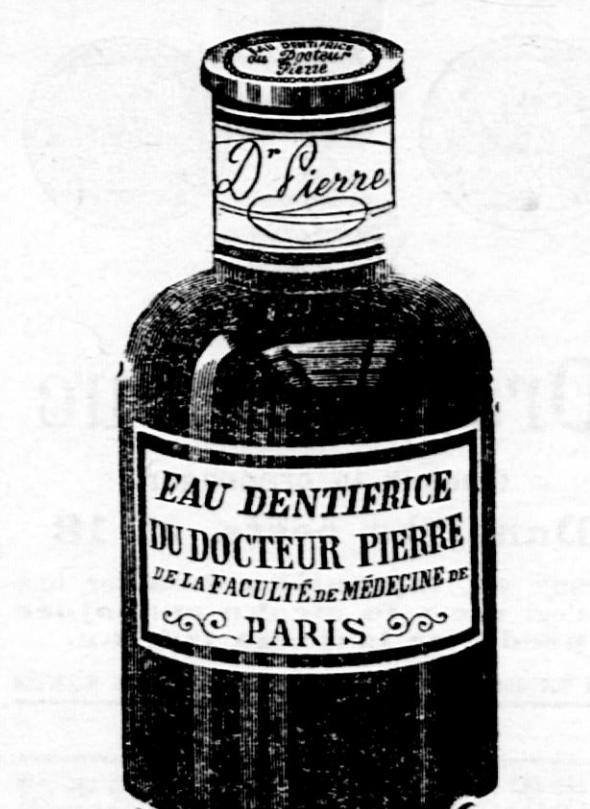
priporoča svojo bogato zalogu novih in že rabljenih 237-33

VOZOV.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 972-41

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpejnejša in bolj lahka streha kakor iz vseake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 2076-7

Edini izdelovatelj za Kranjsko

JANKO TRAUN

Izdelovatelj cementnin

Glinice pri Ljubljani.

Trgovina z mešanim blagom

na prometnem kraju v Ljubljani se prodaja

zaradi bolezni takoj pod ugodnimi pogoji.

Kje — pove upravnštvo „Slov.

Naroda“. 2391-3

2391-3

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strele po najnovnejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predelevi stare samokreneice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvaja. Vse puške so na c. kr. preskuševalnicini in od mene preskušene. — Ilustr. 82 35

20. Ograke la salame 1 gld. 70 kr., salame à la ograke trde 1 gld. 50 kr. kila. Velike klobave po 20 kr. — Posiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.

Janko Ev. Sirc v Kranju. 3381-19

Sunke

vzame za prihodnje šolsko leto na stanovanje in hrano izobražena rodbina.

Kje — se izve v upravnštvo „Slov. Naroda“. 2211-4

2211-4

Krompir

suhe gobe, češminjavo zrnje, bukov

žir (bukuce), hrastov želod, divji

kostanj in brinje 2418-2

kupuje in tako plačuje

po najvišji cent

JOS. LEUC v Ljubljani

pri novem Franc Jožefovem mostu.

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Velj.ven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponodi osobni

vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inostrov, Monakovo, Ljubno čez Sjajthal v Aussee,

Slovenograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, na Dunaj v Amstetten. — Ob 5. uri 5 m

zjutraj osebni vlak v Trbiž ob 12. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob

7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Danaj,

čez Selzthal v Solnograd, Inostrov, čez Klein-Reiffing v Linc, Budejvice, Plzen, Marij ne vare, Heb, Francovce vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. ur 54 m

dopoln. osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. ur 10 m popoln. osebni vlak v Podnaž-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej.

— Ob 3. ur 56 m popoln. osebni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Beljak, Franzensfeste,

Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gast-in, Zell ob jezeru, Inostrov, Breganc,

Curie, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejvice, Plzen, Marijine vare, Heb,

Francovce vare, Karlove v. re, Prago, (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razred, Lipsko, Inostrov, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razred). — PROGA V NOVO

MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. ur 17. m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 5 m pop. istakto. — Ob 2. ur 10 m popoln. osebni vlak v Grosuplj. od

2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. ur 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. ur 23 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razred, Inostrov, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 10. ur 10 m ponodi osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inostrov, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razred). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. ur 17. m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. ur 5 m pop. istakto. — Ob 2. ur 10 m popoln. osebni vlak v Grosuplj. od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osebni vlaki: Ob 8. ur 44 m zjutraj v Novo mesto v Kočevje, ob 2. ur 32 m popoln. iz Stražo, Toplice, Novo mesto, Kočevje in ob 8. ur 35 m zvečer istakto. — Ob 9. ur 22 m ponodi osebni vlak z Gro-ugljega od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 8. ur 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipske, Prague, Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razred, Plzen, Budejvice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inostrov, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontbel. — Ob 4. ur 44 m popoln. osebni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inostrova, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. ur 30 m zvečer z Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. ur 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Lipske, Prague, Franzensfeste, Karlovil. varov, Heb, Pizna, Budejvice, Linc, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal in Inostrova in Solnograd. — Ob 10. ur 40 m ponodi osebni vlak v Trbiž, Bregenc, Inostrov, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontbel. — Ob 4. ur 44 m popoln. osebni vlak z Dunaja, Ljubno, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inostrova, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. ur 44 m zjutraj v Novo mesto v Kočevje, ob 2. ur 32 m popoln. iz Stražo, Toplice, Novo

Spreten gostilničar

za dobro idoč manjši hotel se isče.
Zakup se lahko izvrši takoj s pre-
vzetjem inventara.

Vprašanja na upravnih "Slov.
Naroda". 2294-10

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, ko-
munalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev
in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Aksijski kapital K 1,000.000.—

Zamenjava lu ekskomptajo
izrebane vrednostne papirje in Zavaruje srečke proti
vnovčuje zapale kupone. kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitinske kavcije.

Ekskompt in inkasso menic. Borsna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga. 39-101

Promet s čeki in nakaznicami.

RAZGLAS.

Dne 15. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne se bo vršila pri
c. kr. državni žrebčarni v Gradcu

ponudbena razprava v svrhu ugotovitve potrebščine kruha, ovsa in slame

za čas od 1. januarja do konca decembra 1905 za c. kr. državni
žrebčarski oddelek št. 3 na Selu pri Ljubljani.

Na to se opozarjajo reflektantje s pripomnjeno, da se dobe obširna nazna-
nila s ponudbenimi uzorci vred brezplačno pri žrebčarni, kakor tudi pri gori
navedenem oddelku, kjer se lahko vpogledajo tudi pogoji ponudbene razprave.

V Gradcu, avgusta meseca 1904.

2473-1 Od c. kr. Žrebčarne v Gradcu.

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gld. 95 kr.

Krasna ura z tako lepo veržico, točno
idoča, za katero se daje dveletna garancija.
Velikolepa Laterna magica s 25 krasnimi
podobami. Iako fina krvatna igla s simili
brilliantom, 1 krasen kolj je iz orient-biserov,
patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame,
1 fin usnjati mošnjiček, kako elegantni na-
stavek za smotke. 1 garnitura ff. double-
zlatnih manštejn in srajčnih gumbov, 1 ff.
čepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo
v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še
200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje
v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je
sama tega denarja vredna, pošilja proti pošt-
nemu povzetju za 1 gld. 95 kr. razpoložljivica

S. Kohane, Krakow
poštne predale 22,
Ako ne ugaja, se denar vrne. 2486

8 dni na poizkušnjo

pošljem vsakomur svojo pristno

— nikljasto —
Roskopf-remontoarko
— na sidro. —

Te ure imajo močno Roskopf-
kolesje na sidro in močno nik-
ljasto okrovje. Cena z veržico
in tokom vred gld. 2.30,
2 kom stanetele gld. 4.50.
Triletni pismeni jamstveni list
pričim vsaki ura. 2 220-3
Razpošilja le proti povzetju

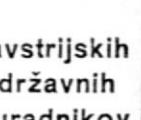
Josip Spiering

Dunaj: I., Postgasse št. 2.-6.

Jovarna pečij

ustanovljena 1888.

Založnik
zveze
c. kr.

avstrijskih
državnih
uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekska cesta,
Veliki stradon 9.

priporoča vsem stav-
nim podjetnikom in sl.
občinstvu svojo veliko
zalogu najtrpežnejših in
sicer od najmodernejsih
prešanj v poljubno
barvanih do najpriro-
stejših

prstenih pečij

različnih vzorcev kakor:
renaissance, barok, got-
ske secesion itd., kakor
tudi štedilnike in krušne
peči lastnega in doma-
čega izdelka po najni-
jih cenah ter je v svoji
stroki popolnoma izvez-
ban. 909-23

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Odvisni niste več

od tiekarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko
vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna
povabila, koverte, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi
taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl 2·40
90 " —85	354 " 3·—
127 " 1·20	468 " 3·60
140 " 1·60	640 " 5·—
211 " 2·—	809 " 6·—

J. LEWINSON, tovarna štamplij in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I., Adlergasse 7
Zastopniki se isčejo. Neugajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrst-
nih štamplijah. Najno-
vejši stroji za nume-
riranje, šablone, kleše
za plombe, vžigalni
pecati, pečatne marke
z vzbodenim tiskom.

Preše za vzbodenim
tiskom. Kliseji po
vsaki predlogi, moderni monogrami
in zobi za perilo, solidno izvršeni
in ODESA na Ruskem,
Puškinskaja 16.

Cenovnik zastonj. 76-35

Nad 1/4 milijona kron

znaša moja velika zaloga konfekcije za dame in gospode; le najnovejših, najmoder-
nejših in najfinjejših oblek, obstoječih iz več nego

25000 komarov.

Čez	3000 kom. jesenskih in zimskih oblek	od gld. 4.— do gld. 20.— in više.
"	1900 " površnikov, doubl-športnih sukenj in zimskih sukenj	" " 5.— " " 15.— " "
"	100 " žaketov, smokingov in salonskih oblek	" " 10.— " " 15.— " "
"	2000 " jesenskih in zimskih sukenih hlač	" " 1·50 " " 4.— " "
"	1000 " otroških oblek in „Gambetta“	" " 1·50 " " 4.— " "
"	2000 " klobukov za gosp in dečke in čepic	" " 30.— " " 1·50 " "
"	10 000 " žensk jop, paletotor, plaščev (Brunnen- mäntel), ovratnikov, otrošk. plaščev	" " 3.— " " 20.— " "
"	5000 " suknih oblek in kril, suknih, ža- metastih in svilnatih bluz in drugih sem spadajočih predmetov	" " 1·50 " " 10.— " "

V zalogi so tudi

vsakčas žalne obleke za gospode in dame. Originalni pariški in berolinški modeli se prodajajo po polovični ceni in morem le zaradi velike zaloge oddajati blago takoj ceno.

Na željo pošiljatve za izbiranje brez porzetja — Naročila po meri se izvrše najelegant-

nejše in najhitrejše na Dunaju.

Velespoštovanjem

KAPAMACIJA & BONDY

Angleško skladische oblek, Ljubljana, Mestni trg 5. Groslav Bernatović.

Zdravišče Krapina - Toplice na Hrvatskem

oddaljeno od zagorske železniške postaje
Zabuk 1 uro, od rogaške postaje lokalne
proge Grobelno-Rogatec pa 2 uro.

Omnibusi v Zabuk v vsakemu, v
Rogatec k dopoldanskemu vlaku. 2447-2

Otvorjeno do konca oktobra.

Cene stanovanj od 1. septembra
dalje za 25% znižane.

Odlično urejeno zdravišče.

Izvrstna restavracija.

Dobro, zelo ceno sadje, po-
sebno grozdje. Milo podnebje,
čist zrak, brez prahu.

anton Aškerc

2-101

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o
Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj
Aškerc, in to popolnoma drugače,
nego je bila znana doslej po Funkto-
vem prevodu nemške Baumbachove
idile. Aškerc se je tesneje oklenil
pravljiske snovi tako kakor jo je bil
zapisal rajni Deschmann ter pridržal
tudi demona „Zelenega lovca“. Tako
je ustvaril Aškerc iz narodne prav-
ljice čisto novo, svojo episko pesnito;
zato se nadelamo, da zaslov sedaj
med nami tudi njegov izvirni,
slovenski „Zlatorog“.

Izsel je v založbi

L. Schwentner-ja
v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti
1 K 70 h.

Dobra kuharica

je izšla spisala Minka Vasičeva

je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za
pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe,
ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v
platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umetnega
jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-
harskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna
gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego
znanje nemške kuhrske knjige.

282-40

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

uno je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perlu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime

„SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-26

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Ustje (Ceško)

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Ceško)

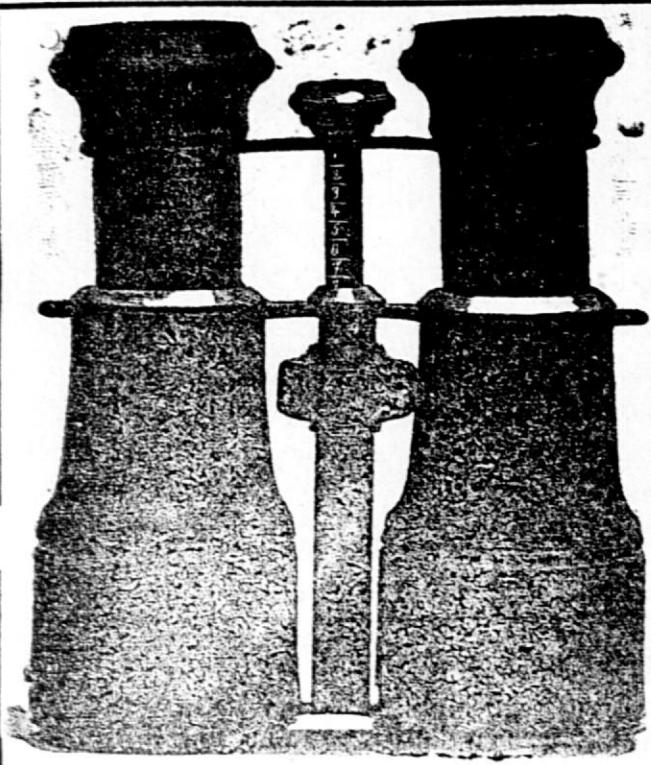
Žrebanje dne 5. septembra 1904. Glavni dobitek:
Promese k zemeljskim kreditnim srečkam II. emisije à K 5— K 100.000—
se dobe pri 2428—2
„Ljubljanski kreditni banki“ v Ljubljani.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!

Fernolendlt—voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-črn blesk in ohranjuje usnje stanoitno.
Fernolendlt—loščilna mast za avete čevlje, ki se po njej lepo svetijo in usnje konservira.
Fernolendlt—Nigrin (črna loščilna mast) nalač za koze (Kid) usnje, chevreau, gamsovo, Sagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne odbarva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.

18-36 Dobiva se povsed. Štefan Fernolendlt c. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832) c. kr. dvor. dobavitelj. Dunaj, I. Schulerstrasse 21

Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Optični zavod
Karol Pichler
Ljubljana
Jurčičev trg št. 3.

Pozor!

Radi preselitve prodajam od
1. septembra naprej
modno in svileno blago
po znatno znižanih cenah.

K mnogobrojnemu obisku se priporoča

Ernest Sark
Stari trg štev. 1.

Mudna trgovina se nahaja od 1. novembra nadalje v sedanji Schwentnerjevi trgovini na vogalu Židovske ulice in Dvornega trga. 2451—2

Pozor!

Nišče ne zamudi ugodne prilike!

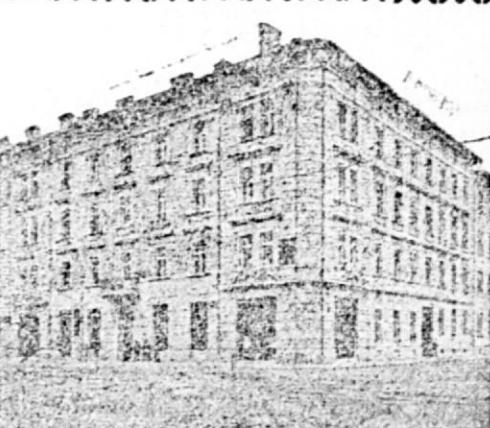
Stanje vlog:

K 5,089.883'14

Rez. zaklad:

K 98.238'41

Kmetska posojilnica

ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4½ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 905—23

Posojila po 5% in po 5½ %

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Telefon št. 185. Poštne hranilnice urada št. 828.408.

Venci trakovi
J. S. Benedikt, Ljubljana.

Optični zavod

FR. P. ZAJEC

Ljubljana, Stari trg 26
priporoča veliko zaloge vsa-
kovarnin očal, naočnikov,
daljnogledov ter vseh opti-
čnih predmetov.

Popravlja in po-
štva naročitev,
se izvrse točno
cen in takoj

Josip Reich

→ parna ←
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Pariski moderci!
Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.
priporoča v največji izberi
Složnij Persché

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

→ Električni obrat. ←
Ustanov-
ljen 1842.

Branislav Eben
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. In c. kr. priv. juž. Želez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-ovih
barv in tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove pode, karboilneja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejše, najboljše in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapido“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za
vse v najno stroku spadajoče delo v
mesta in na deleži kot prizunan rečno
in fino po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga
se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zalog
suknenih ostankov.

Razprodaja blaga.

Dne 12., eventuelno 13. septembra t. l. dopoldne ob 9. uri se bo vršila
v Mariboru, Gospodska ulica

2422—1

razprodaja manufaktturnega blaga

iz trgovine Matevža Štergar v vrednosti 18.900 K. Razprodaja se bo vršila v
partijah v vrednosti po 200—800 K ter se mora najvišji ponude takoj plačati.

Daljša pojasnila daje v uradnih urah oskrbnik konkurzne mase
Maribor, 25. avgusta 1904.

Dr. Franjo Rosina
odvetnik.

St. 10.939.

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje službo
okrožnega zdravnika v Kostanjevici

z letno plačo 1400 K in aktivitetno doklado 200 K.

Prosileci za to službo naj pošljajo svoje prošnje podpisemu deželnemu odboru

do 24. septembra 1904

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse,
avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje
službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosile, ki so najmanj dve leti že službovali
v kaki bolnišnici.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 27. avgusta 1904.

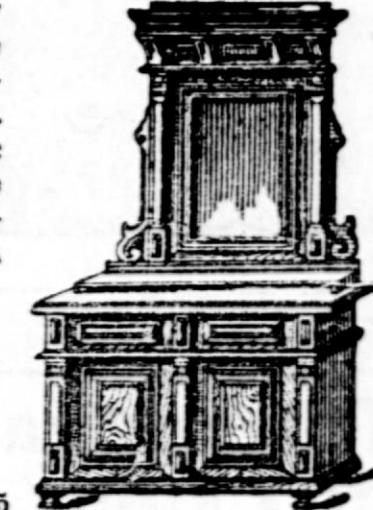
Prva kranjska mizarska zadružna v Šent Vidu nad Ljubljano

se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane sobne
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izberu ce-
njenim naročnikom v lastnem skladnišču
tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar

načelnik.

V nedeljo, 4. septembra 1904

otvoritev Panorame International

v Ljubljani, na Pogačarjevem trgu.

Svetovnoslavna fotoplastična prirodno resnična potovanja ..
Ideal vseh nazornih sredstev .. Svetovno zgodovinski, pa-
triotski itd. prigodki .. Odlikovana največja zbirka sveta.

Ta teden od nedelje dne 4. do dne 10. septembra

zanimivo potovanje po Hrvaškem.

Eno potovanje 40 vin., za dijake, otroke in vojake od nared-
nika nizvod 20 vin. — Karte v abonementu za 6 potovanj 2 K.,
za 10 potovanj 3 K.

Odperto od 9. ure dopoldne do 12. ure popoldne in od 2. ure
2494 popoldne do 9. ure zvečer.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta

železolivarna

strojna in ključavnica delavnica

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanju
vseh v to stroku spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev
izdelovanje raznovrstnih milinskih in žaginov naprav,
napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in siste-
mih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa in sicer:
grobne križe, kotle, peči, vrtne klopi, mize,
stebre, trombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole,
mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor
tudi vseh stavbinskih in ključavnica del: železne ograje, vrata,
okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtne ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago,
vse pa po primernih tovarniških cenah.

Priporočam se v dobovo najboljšega —

trboveljskega premoga v kosih, kockah,
drobcih in tudi zdrobljenega premoga.

(Stück-, Würfel-, Nuss- u. Grisskohle)

Pošiljam na drobno in cele vagone narav-
nost iz železnice ali iz svojega skladušča.

Častitim naročnikom zagotavljam v naprej solidno in naj-
boljšo postrežbo in pričakujem z veseljem cenjenih naročil.

Z odličnim spoštovanjem

IVANKA TREO

v Ljubljani, Cesta na Rudolfovovo železnicu 8.

24/08--2

Antwerpen
New York

Red Star Line
dečja zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen Hitra in varna vožnja
z moderno opravlje-
nimi novimi
brzoparniki te solidne

New York

družbe pri
pošteni in
snažni po-
strežbi. Natančen
zanesljiv pouk in
veljavne listke po

Philadelphia

Zogl. za železnice
dobite v 978-16

Kolodvorskih ulicah št. 41
od južnega kolodvora na desno.

Zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“
Ivan Nep. Resman.

Tovarna za kruh in pecivo

KANTZ v Ljubljani

priporoča

pravi rženi kruh, mešan in črn.

Sočnost in dobi okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.

Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
stni križ in zlato svinčino z diplomo).

Prodaja se v hlebih in štrucah po 40 in 20 vin.

Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.

Velika zaloga najfinješega nasladnega peciva,
biškotov in suhorja.

163-66

Vsek dan poslednja sveža peka ob 1/26. zvečer.

Dvanajst podružnic in prodajalnic.

Higienički transportni vozovi za kruh in pecivo.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III./., Erdbergstr. 12

pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedeljstvo itd.

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice
za sadje in grozdje, škropilnice, poljsko orodje,
stiskalnice za seno, mafatilnice, vitle, trijerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
reznice, stroje za rezanje repe, mline za go-
lanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za
vodnjake in gnojnico, vodovode, svinčene
cevi, železne cevi itd.

od sedaj po zopet izdatno
znižanih cenah

1781-7 ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumije in konopljene
cevi, gumiljeve ploče, stroji za točenje piva,
skrinje za led, stroje za sladoled, priprave za
izdelovanje sodavcev in penečih vin, mlin za
disave, kavo itd., stroji za izdelovanje klobas,
tehnice za živino, tehnice na drog, stebarske
tehnice, namizne tehnice, decimalne tehnice,
železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje
vseh sestav, orodje in stroji vseke vrste za klu-
čavnice, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje,
vse pod dolgoletnim jamstvom po
najugodnejših plačilnih pogojih

tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami
brezplačno in poštnine prosto.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zaželeni.

Piše naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III./., Erdbergstr. 12.

Mehanik

Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bleikle in v to stroku
spadajoča popravila
izvršuje prav dobro
incene.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

◆ Ljubljana ◆

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izberu.

Vsakeršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in saznamenjujejo. -- Pri
zunanjih naročilih blagovoli naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove

ključavnica

Poljski nasip št. 8 (Reichava hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štredilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinješih,
z zloto medijo ali mesingom montiranih
za obklade z počnicami ali kablami.
Popravljanja hitri in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvrši.

A. KRACZMER zaloga

klavirjev

Ljubljana Sv. Petra cesta 6.

priporoča
popolno
zalogo

kratkih
klavirjev,
mignonov in
planin

najbolj renomiranih firm po najnižjih
cenah. Preigrani klavirji, solidno in
stanovitno prenarejeni so vedno v
zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm:

L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in kom-
orni izdelovalec klavirjev na Dunaju;

Br. Stengl, c. kr. dvorna zalagatelja
na Dunaju.

Klavirji se popravljajo,
ubirajo in izvršuje se
popravljanje z usenjem
strokovnjaško in pre-
skrbno in zaračunavajo
najcenejše.

Modni kamgaro. Loško sukno.

Ostanke za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

R. Miklauc

Ljubljana 37

Špitalske ulice št. 5.

Najniže cene

Največji izbor

Preobleka Popravila

L. Mikusch

tovarna dežnikov

Ljubljana, Mestni trg

Specialna obrt za gradbe iz betona,

želez, betona in monirske gradbe

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!

FALESCHINI & SCHUPPLER ○ ○

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.

C. kr. deželnosodno zaprteženi zvedenec in cenilec.

235-33

Izvršitev nadzemeljskih
in podzemeljskih zgradb **LJUBLJANA**

Dalje stopnice, reser-
varje, mostove, водне in
kanalizacijske naprave,
čistilne naprave za kap-
nico, utrjevanje kleti
proti talni vodi, prosto
stojčeče masivne stene,
cementna dela vsake
vrste.

NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-

NIM BLAGOM TER POTREB-

ŠČINAMI ZAKROJA-

ČE IN ŠIVLJE.

ERNEST SARK
LJUBLJANA
Stari trg št. 1.

Otvoritev trgovine.

Usojam si vladivo javljati, da sem otvorila s 1. septembrom t. l.

na **Miklošičevi cesti**

nasproti novi stavbi hotela „UNION“

popolnoma novo urejeno

špecerijsko in delikatesno trgovino

ter vinarno.

Trudila se bom, da p. n. kupovalce najskrbnejše postrežem in
zagotavljam, da bom prodajala le **najbolje blago** po navadnih
tržnih cenah.

Priporočujoč se vladivo za prav mnogobrojni obisk se najvda-
neje priporočam z odličnim spoštovanjem

2443-5

Ljubljana, 31. avgusta 1904.

Franja Kham.

Proč z grdo
poltjo!

Ob preminuli lepoti.

Pot k uspehu.

Nebroj dokazev.

že po
treh dneh!

se čudovito izpremeni polt pri mladih damah, gospodih in otrokih in po-
stane čista, lica pa rožnata brez barvil. Starejše dame in gospodje se
bodo čudili, kako se v kratkem času prično upada lica krožiti, kako gi-
nejo prezgodne gube. To lepšanje in pomlajenje polti pa je naravna
posledica Feolinovega mila. Tu pridejo v poštev posebne kombinacije,
s katerimi se ne morejo ponosati druga lepotila. Razen tega pa najdemo
v Feolinovem milu vse one lastnosti, ki označujejo dovršeno milo, v po-
sebno veliki meri. Prizname lepotice prve vrste, živiljenjske umetnice, ki
se znajo z izbrano virtuozičo brez barvil in lepotil naravnim potom
obhraniti mladostno sveže, ki z občudovanja vredno poltjo, alabastrovski
belimi rokami in vratom vzbujajo pozornost, nam pišejo entuziastična pisma,
tako da bi mislili bralec najprvo, da se pretirava. Naša skrivenost obstoji v
tem, da učimo v Feolinovi metodi resnico, nič drugega kakor resnico in
porabu naravnih zakonov. Uspeh pa se doseže z razumnim in intelligentnim
izvrševanjem. En sam poizkus zadostuje. Govori nam cele knjige. Pove
nam več kakor pa pričakujemo. Uspeh nas takoreko pozivlje k porabi
predpisov Feolinove metode pri odstranitvi neljubih kožnih lastnosti,
kakor so grda polt, napake polti, gube, ogreli, luske, mozoli i. t. d. Vsak
lahko uporablja Feolinovo metodo po navodilu, ki je pribloženo Feoli-
novemu milu, brez tuje pomoči, ne da bi vedele za to druge osebe.

Cene 1 kom. 1 K, 3 kom. K 2,50, 6 kom. K 4.—
12 komadov K 7.— Posilja proti povzetju ali če
se denar naprej pošlje glavna zaloga: 2480

M. Zeith, Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45.

Glavna zaloga v Ljubljani v drogeriji Antona Kanca.

Dobiva se tudi v raznih drogerijah, parfumerijah in lekarnah.

Posestva naprodaj!

Male dobičkonošne kmetije na Hrvaskem in v Slavoniji s 5 do 30 orali se lahko ceno kupijo pod ugodnimi plačilnimi pogoji.

M. LEISCHING, Georgshof pri Lukacu.

Pivovarniška restavracija „PERLES“ v Ljubljani

Prešernove ulice št. 9. Prešernove ulice št. 9.

Priporočam p. n. obč. svojo vsestransko kot dobro pripoznano

kuhinjo in klet — po nizkih cenah. —

Posebna klubova soba za družbe ... Glasovir na razpolago... Ruski biljard ... Ugodni abonenment na hrano.

Za mnogobrojni obisk prosoč se beležim z najdolnejšim spoštovanjem vdani

2488-1

Jvan Šipič.

Oznanilo.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani (dnevna šola za obdelovanje lesa, dnevna šola za umetno vezenje in čipkarstvo, javna risarska dvorana za mojstre in pomočnike, javna risarska dvorana za dame) se prične šolsko leto 1904/5

19. septembra t. l.

Novovstopivši učenci in učenke naj se predstavijo v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov

16. ali 17. septembra

v ravnateljski pisarni, na Starem trgu št. 34.

Dnevna šola za obdelovanje lesa obstoji iz dveletnega pripravljalnega kurza in iz strokovnih oddelkov za stavbo in pohištvo mizarstvo, strugarstvo, rezbarstvo, podobarstvo in pletarstvo, vsak po tri letnike.

Pripravljalnemu kurzu je naloga, da pripravlja za preje omenjene strokovne oddelke ali pa za obrt vobče in zatočaj nadomešča spodnje razrede srednjih šol.

Vzprejemni pogoji:

A) Na dnevni šoli za obdelovanje lesa:

I. letnik pripravljalnega kurza: Dovršena ljudska šola in starost 12. let.
II. letnik pripravljalnega kurza: Znanje učne tvarine I. letnika in starost 13. let.

V strokovne oddelke: Dovršeni pripravljalni kurz ali meščanska šola ali dovršeni 3 razredi spodnje gimnazije, pri čemer pa ne pridejo v poštev nezadostni redi iz latinščine in grščine; starost 14. let.

Pletarstvo: Dovršena ljudska šola in starost 14. let.

B) Na dnevni šoli za umetno vezenje in čipkarstvo:

Dovršena ljudska šola in starost 14., izjemoma že 12. let.

C) V obe javni risarski dvorani se sprejema, v kolikor dopušča prostor skozi vse šolsko leto.

C. kr. ravnateljstvo.

2478-1

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 156-37

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe,
salone in gospodske sobe,
Preproge, zastorji,
modroci na vzmeli,
zimnati modroci,
otroški vozički itd.

Najnizje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduh, bolečine in krčo, pospešujejo in zboljujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hriposti in prehladi. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madrini ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski ali kmčki hiši. Dobivajo se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

2477-1

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkev sv. Marka,

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaštirica se ne posilja. — Cena je našlednja: in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 duecat (12 steklenic) 4 K. | 4 duecate (48 steklenic) 14-60 K.
2 dueata (24 steklenic) 8 K. | 3 dueatov (60 steklenic) 12- — K.
3 dueata (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoč priznalnih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretičič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadogar; Stjepan Bočič, župnik; Ilija Mamič, opankar; Zofija Vukelič, šivil; Josip Seljanč, seljak itd.

Mestna lekarna, Zagreb,
Markov trg št. 36, poleg cerkev sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

FR. P. ZAJEC

urar

Ljubljana

Stari trg št. 26.

Nikelasta remontoar

ura od gld. 1-20.

Srebrna cilindar rem.

ura od gld. 4-.

Ceniki zastonj in franko.

Milostiva gospa!

Blagovolite zahtevati

moje najnovejše

Vzorce svilnatega blaga franko.

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg št. 17.

Važno! Za Važno! gospodinje, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrožba za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud' po Kneippu, ustne vode in zobični pršak, ribje olje, redline in pospalne moke za otroke, disave, mila in spon, vse toaletne predmete, fotografische aparate in potrebuje, kirurgična obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in pasta za tla itd. — Velika zaloga najfinnejšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblasti, konces. oddaja stupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojnja sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvrsujejo točno in solidno.

→ Drogerija →

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrijskih, angleških, italijanskih tovarn.

Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih

oblek za

gospode in

dečke,

šopic in

plaščev

za gospo,

nepre-

močljivih

havelokov

i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Tovarniška zaloga GRUBBAUERJEVIIH in drugih šolskih zvezkov.

* Jernej Bahovec v Ljubljani *

Sv. Petra cesta št. 2. * * Rešljeva cesta št. 7.

2493-1

priporoča slav. krajnim šolskim svetom, učiteljstvu in šolam tovarniško zalogu Grubbauerjevih zvezkov: dobitni teh zvezek je deležen „Učiteljski konvikt“ in se dotični zneski objavljajo v „Učiteljskem Tovarišu“

Šolske knjige za ljudske šole, Črnivec nastenske table, dnevnički, peresa „Učiteljskega konvikta“, papir ter druge pisalne in risalne potrebščine. Solidna in točna postrežba je zagotovljena.

Trorazredna

Cesarja Franca Jožeta I. mestna višja deklinska šola v Ljubljani, Gospodske ulice št. 8.

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom vis. c. kr. ministra za bogocastje in nauk z dne 12. julija 1900, št. 18.588.)

Vpisovanje bode dne 16. in 17. septembra od 9. do 12. ure dopoldne v ravnateljevi pisarni.

Dne 19. septembra od 8. ure nadalje bode sprejemni izpit za tiste nanovo vstopivše gojenke, ki še niso dovršile 8. razreda ljudske ali 3. razreda meščanske šole.

Dne 30. septembra se prične deveto šolsko leto s slovensko skupno službo božje.

Deklice, ki želijo vstopiti v ta zavod, naj se v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov osebno zglasé ter izkažejo z izpričevali o svojem dosedanjem šolanju, za sprejem v I. letnik pa še posebej z rojstvenim listom, da bodo dopolnilne 14. leto vsaj do konca prvega polletja.

Vsaka deklina plača pri vpisovanju 4 K prispevka za učila, za I. letnik pa poleg tega še 4 K sprejemnine. — Šolnina znaša za vsako polletje 10 K.

Obvezni učni predmeti so: verouak, slovenščina, nemščina, francoščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodopis, risanje, ročna dela, odgojeslovje (v II. in III. letn.), gospodinjstvo (v III. letn.) zdravoslovje (v III. letn.) — prostovoljni pa: lepopisje, petje, telovadba, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska, na njem poučujejo večinoma profesorji c. kr. srednjih šol.

Z mestno višjo deklinsko šolo sta združena: 1. pedagoški tečaj za tiste absolventinje, ki se hočejo pripravljati za zrelostni izpit na učiteljsčiu in 2. trgovski tečaj, namenjen razen absolventinjam tega zavoda tudi drugim deklincam, če so dopolnile vsaj 16. leto in dokažejo v posebnem sprejemnem izpitu dovolj sposobnosti za predavanje trgovskih nauk. — Vpisovanje za pedagoški tečaj bode dne 16. septembra, za trgovski tečaj pa dne 23. in 24. septembra od 11. do 12. ure.

Vsa natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1904.

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožeta I. mestne višje deklinske šole.

D. SERAVALLI

Ljubljana x Slovenske ulice štev. 19 x Ljubljana

Izdolovatelj umetnega kamna in cementnih cevi.

Priporoča se č. gg. stavbenim podjetnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu za nabavo cementnih cevi.

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v različnih barvah in okrasih, cementni strešniki, mize iz mozaika in cementa, vodovodne školjke, okraski za fasade, vsakovrstne podobe, konjski žlebovi, goveje jasli, korita za svinjake itd. se nahajajo vedno v zalогi.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

★ Delo okusno in solidno z gar

